

A MAGYAR ASSZONY

A NEMZETKÖZI VÁSÁRBÓL

ALAPITÓTTA: BERTA ILONA. SZERKESZTI: AMBRÓZY MIGAZLI LAJOSNÉ GRÓFNÉ

KIADJAA

10. SZÁM. 1935 MÁJUS 15.

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.

A MAGYAR ASSZONY KÉPCSARNOKA

*Tisza Miksáné a hernádnémeti MANSz csoport
elnöke.*

*Dr. Ujvárosi Sallay Lajosné máv. tanácsos neje.
A debreceni MANSz Vasutas csoportjának elnöke.*

Vitéz Telepy Miklós né május hóban kirándulást tervez a Mátrába, hogy az üdülő számára megvásárolandó telket a magyar asszonyoknak bemutassa. Kéri a fővárosi és vidéki csoportok tagjait, hogy minél többen jelentkezzenek a kellemesnek ígérkező kirándulásra.

ORSZÁGOS ELNÖKI ÉRTEKEZLET A MANSZ KÖZPONTBAN.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége vidéki csoportjainak elnöksasszonyai, gróf Ráday Gedeonné országos társelnök elnöklése mellett, értekezletet tartottak a MANSZ Rózsa-utcai székházában. Az ország minden részéből összesereglettek Tormay Cecile munkatársai, hogy elmondják szívük vágyát, beszámoljanak egyes részletmunkáról s hogy egy közös találkozásban újra együtt dobbanjanak össze a hűséges magyar asszonyszívek.

Az értekezletnek különös jelentőséget adott az, hogy szeretett országos elnökünk, Tormay Cecile, nagy betegsége után először jelent meg a központ székházában, hogy a fővárosi és vidéki munkatársait vizsontlássá s hogy néhány szót szóljon hozzájuk. A zsúfolt tanácsterem meghatottan fogadta az országos Elnököt. Az a szívből jövő lelkes éljenzés, mely belépésekor felzúgott, a legbensőbb öröm kitérése volt, annak az érzésnek kifejezése, mely a sokáig nélkülözött és várvárt vizsontlítás pillanatában a lelkeket magával ragadta.

A szeretetnek ez a spontán kitérése viszonozta Tormay Cecile országos elnöknek azt a megbecsülő szeretetét, amit munkatársai iránt érez, amit azzal is megmutatott, hogy orvosi tanács ellenére felkereste az értekezletüket.

A tőle megszokott egyéni módon, meghatottan köszönte meg a szerető asszonyszívek meleg érzését. Üdvözölte a vidékről összesereglett munkatársait. Az egyének és nemzetek életében — mondotta — vannak nehéz megpróbáltatások, amelyen a Gondviselés átsegíti őket. Hiszem és tudom, hogy amint átsegített a Gondviselés engem a sok szenvedésen, úgy átsegíti a nemzetet is. Annak a nemzetnek, melynek ilyen dolgozó lelkes asszonyai vannak, újra nagygyá, erőssé kell lennie.

Az újra felhangzó éljenzés után Pálmay Lenke országos ügyvezető igazgató szólott országos Elnökünkhöz, megköszönvén neki a szeretetet, mely gyöngye egészsége dacára, az ő kedves munkatársai közé hozta.

A vizsontlítás örömeinek és a meghatottságnak könnyei csillogtak a szemekben a jelenet alatt. Pálmay Lenke a MANSZ-asszonyok nevében ígértett tett, hogy azzal a hűséggel és áldozatkészséggel szolgálják tovább is a szent ügyet, melyet tizenhét évvel ezelőtt Tormay Cecile világított meg a magyar asszonyok előtt s azon az úton haladnak tovább is, melyet ő jelölt ki számukra. Reméli, hogy mire régi erejében ismét vizsontláják, újabb eredmények mutatják majd meg, hogy a magyar asszonyok méltók akarnak lenni szeretett országos Elnökükhöz.

Midőn az országos Elnök eltávozott, abban a reményben búcsúztak el tőle a MANSZ-csoportok elnökei, hogy nemsokára friss erőben fogják vizsontlítani s a betegségtől megtámadt szíve újra egészséges lesz.

Meleg, bensőséges találkozás volt ez az országos értekezlet, a kölcsönös szeretetnek megható megnyilvánulása. Még jobban elmélyítette azt a bensőséges érzést, mely Tormay Cecilet munkatársaihoz kapcsolja.

Az értekezletről részletesen a legközelebbi „Asszonyok munkájában” számolunk be.

VIRÁGÉNEK

DÉNES
GIZELLA
REGÉNYE

XXIII. folytatás.)

A kislány születése után egyre ritkábban ösztönözte Prosper a művészi utakra... Prosper maga is átalakult kissé, szinte csak észrevétlenül. Némelykor azon kapta magát, hogy a sertésállománya érdeklő annyira, mint a legújabb zenei hírek. Néha kétségbeesetten bámult maga elé, amikor észrevette, hogy búcsúkra, lakodalmakra, disznótorokra készül és magával viszi fuvoláját is, s ha kéri, szívesen játszik az egybegyűlt jóllakott polgároknak. Azok közül az asszonyok sóhajtván nyögdecseletek az elragadtatástól, a férfiak álmosan ásitottak...

A bécsi operára már alig emlékezett. Mintha megállott volna vele az élet és elveszítette volna valahol régi lelkét... Csak a kislány, Anna Mária Carolina, az rázza fel némelykor abból a tunya, teszesztő kábulatból, melybe zuhan.

— Majd ha ez megnő, ha nagy lesz! Akkor mindent újra kezdek, — fogadkozott, — megtanítom zongorázni és ő fog engem kísérni egyszer!

Sokszor elgondolkodott azon, hogy így megnyugodott. A hercegnő már alig-alig jutott eszébe. Inkább csak éjszaka, furcsa álmokképpént, ködösen suhant eléje. Nem volt semmi, ami reá emlékeztesse. Csak a kislány... Ha a kislányra nézett, ha karzajai között érezte a puha kis testet, tétován mindig Mária Carolina jutott eszébe. Hiszen ha veszi, ezt a gyermeket is neki köszönheti... Ha ő nincs, még most is Bécsben vagy Grácban, vagy más idegen városban kóborol. A feleségét is csak azért vette el, mert a hercegnőre hasonlított. Akkor, amikor azt a levelet megkapta és elégette, tulajdonképpen mindent fölőlegett maga mögött, de lám, az élet mégse zárult le, még mindig tartogatott valami örömet, ami egész életet jelentett számára... Anna Mária Carolinát, a kislányt!

— Nem, a szív nem szakad meg semminő fájdalom terhe alatt, nem áll meg, csak ha a billentyű rosszak... — gondolta Prosper. — Hiába erőlködnek a költők...

Boldog ember híreben állott, érdekelte minden, s a kislány kedvéért mindennek örült.

Valahogy azért mindig magányos maradt kis családja és asszonya mellett. Soha nem tudott bőbeszédűvé válni, soha nem tudott felesége mellett megülvé emlékeiről beszélni... Szótlan lett, szinte mogorva. Úgyhogy Karolina arra gondolt, hogy talán hangversenykörútra kellene indulnia az urának.

— Persze én nem megyek már veled. Én már nem vagyok arra való... De te, Prosper! Neked szükséged is van erre, különben elfelejtenek... Emlékszel, milyen sikered volt Pesten? Milyen nagy tapsokat kaptál és a Honművész is írt rólad!

— Tíz sort, — legyintett Prosper idegesen, s szinte kitorve kiáltott föl: — Ezt nevezted te sikernek?! Tudod, mi az igazi siker? Az olyan, mint Liszté, mikor Pesten járt! Kifoszták a koeszójából a lovakat... Grófnők, hercegnők kézzől-kézre adták a fényképeit... Csak úgy érdemes minden, Karolina...

Többet erről aztán nem is beszéltek soha. Karolina kissé csodálkozott ezen a kitorésen, de nem sokáig. Napirendre tért fölötte rövidesen.

Anna Mária Carolina a negyedik születésnapja előtt állott. Ezt a napot mindig meg szokták ünnepelni. Családtagok, rokonok, jóbarátok jöttek össze a versendi Amtmann-házban. Sok gyermek is persze. Prosper inkább a gyermekek között érezte jól magát, mint a felnőttek körében. Játsozott nekik mindent, amit kértek. Kis gyermekdalokat, apró mazurkákat, vidám keringőket. Egész nap hangos volt a ház és a kert. Az asztalok terítetten roskadtak a felhalmozott édességektől. A kis Anna Mária Carolina ebben az időben már ütogette a billentyűket és Prosper megígérte neki, hogy a télen az ölebe fogja ültetni és úgy taníttatja... A kislány ennek örült a legjobban. Alig evett valamit a rengeteg édességből. Egy-egy szem szőlőt csipkedett csak föl. Mindig apja után járt, a pajtásairól szinte elfeledkezve.

— Játszál, angyalom, — mondta neki Prosper. — légy vidám, mint a többi gyermek...

A kislány lesütötte pillait.
— Csak téged szeretlek, édespapa, —
suttogta gyengéden és elpirulva.

Egész nap szótlan volt. Sokszor összerendezte. Leült egy-egy sarokban és kedvenc piros babájával játszott.

— Nekem nem tetszik ez a lány, —
csóválta fejét Guszti tanti, — olyan öreges.
Egész más, mint a többi gyerek...

Prosper annak örült a legjobban, hogy
más a gyereke, mint a többi. Talán ember-
nek is más lesz, ha felnő! Talán az ő életé-
ben, fiatalságában még egyszer újra élheti
a magát...

Este, amikor a vendégek elmentek és Ka-
rolina vetkőztetni kezdte a kislányt, a gyer-
kek arca piros volt, szemei feketén fénylet-
tek. Almosan nyuglódott.

— Mindjárt ágyba bujsz, kicsikém, —
ásított az asszony, — édesmama is álmos,
jót fogunk aludni mindnyájan...

A kislány megborzott és felsírt.

— Mi bajod, drágám, — kapott hozzá
Prosper. — Fáj valamid talán? Biztosan
sokat ettél.

S haragosan elfordult.
— Mindig mondom, hogy nem szüksége-
sek ezek a traktamentumok, különösen a
gyerekeknek!...

— Ugyan, — legyintett az asszony közö-
nyösen. — Aztán mitől nőjjenek a gyere-
kek, ha nem a jó ételektől, a finom sütemé-
nyektől, a sok gyümölestől és a habos ká-
vétól? Most lefekszik, aztán alszik egyet és
reggelre minden jó lesz...

A kislány szótlanul lefeküdt. Nem nyü-
gösködött. De aludni nem tudott. Befor-
dult a falhoz s a szőnyegmintával játszo-
gott sokáig. Prosper a szomszéd szobából
figyelte. Később ők is lefeküdtek. A gyer-
mek szempillái akkor le voltak hűnyva s
mély árnyékokat vetettek a finom arcára.
Éjszaka aztán ijedt sikoltásra ébredtek.
Gyertyát gyújtottak. A kis Anna Mária
Carolina ott térdelt az ágyacska közepén.

— Úgy szúr, úgy szúr, — mutatott a tor-
kára. — Itt szúr!

Mindketten kiugrottak az ágyból. Gyor-
san felöltöztek és odaültek a kis ágyacska
szélére. Egyik jobbról, a másik balról és
szorongatták a forró kis kezeket.

— Ez a gyerek csupa láz, — hördült fel
Prosper, — mondtam, hogy sokat adtál nek-
ik enni...

Karolina kétségbeesetten felsikoltott. Ha-
ját tépte, a gyereket ölelgette.

— Ah, Istenem, ah, Istenem!

Prosper haragudott rá. Most először,
mióta együtt voltak.

— Ne kiabálj! — sziszegte fülebe. — Tűr-

tözdesz magad és légy erős! A gyerek job-
ban megjédd még!

Anna Mária Carolina egyre a torkát ta-
pogatta.

— Itt fáj, édes papa, — húzta közelebb
az apja kezét a torkához. — Itt szúr...

— Sebaj, kicsikém! — nevetett fel hango-
san, bár szívében rémület ágaskodott. —
Ne félj, majd mindjárt segítünk rajtad...
Feküdj szépen vissza helyedre, kislányom.
No, ne sírj, Anna Mária Carolina...

A gyermek halásan sóhajtotta:

— Olyan jó, ha te beszélsz nekem, édes
papa!...

Prosper most megfogta a kis fejet, ma-
gához húzta, aztán hirtelen felnyitotta a
száját.

— Mondjad azt, hogy: á! Ugy, mint mi-
kor én belefújok a fuvolába... Aztán meg-
nézzük, mi van a torkodban.

A kislány engedelmeskedett. De Prosper
nem sokáig vizsgálta a kis torkot. Ré-
mületen csukta össze a láztól cserepes, ha-
lvány ajkakat. Nem, nem! Az nem lehet.
Bár tudja jól, hogy az a sárgásfém lepe-
dék, ami belepte a kislány torkát, az a ha-
lál pecsétje. De nem tudja hinni. Hogy ép-
pen az ő Anna Mária Carolinája? A többi
olyan, akár a vaspágyró, miért éppen ő
menne el?

De azért mosolygott, amikor végigsi-
mította a gyermek arcát.

— Nincs semmi baj, kislányom. Most
majd ideül melléd a mamád, mesélni fog
neked, én pedig elmegyek.

— Te ül ide és te mesélj nekem, édes
papa, — nyugösködött a gyerek s meg-
fogta kabátja szélét. — És fuvolázzál is.

— Hogyne, aranyom, hogyne, — bölín-
gett Prosper, de már indult is az ajtó felé,
— nemsokára visszajövök és ha jó lesz
addig, olyan szépen játszom neked, mint
még soha!

Elfordult az ágytól és megfogta a fele-
sége karját.

— Most légy erős Karolin, — súgta hal-
kan, hogy a gyerek ne hallja. — Orvosért
megyek be Bolyba. Ne sírj és ne jajgass.
Inkább imádkozz csendesen. Ül ide és me-
sélj neki vagy énekelj.

— Énekeljek? — hördült föl az asszony
tombolva a fájdalomtól, — most éne-
keljek?!

— Igenis most! Csak énekelj, énekelj még
ha sírnod kellene is! Addig legalább meg-
fedlekzik drága gyönyörünk a fájdalom-
márol!

Prosper aztán elment. Nemsokára kocs-
zörgött el az ablak alatt. Az asszony ösze-
kucsolta kezét és sírva énekel a kis beteg-

Lach Andrács : Gyümölcsrendület.

ágya mellett. Negyedóra múlva Prosper visszajött, a bólyi orrossal.

Főlemelte a gyereket, gyengéden megsimogatta, fölébe susogott:

— Légy jó kislány, Anna Mária Carolina... A doktor bácsi belenéz a torkodba, aztán kicsit megsimogatja és minden jó lesz. Ha nem sírsz és nem jajgatsz s szépen kinyitod a szádat, olyan szépet játszom neked, olyan nagyon szepet...

A kislány ránézett nagy ibolyaszín szemével. Ezek a szemek tele voltak szépséggel és szeretettel, úgyhogy Prosper felhőrdülve csókolta le őket.

— Édes mindenem, te!

Anna Mária Carolina bátran felnyitotta kis száját, hagyta, hogy a doktor széles ecsettel sóporjón végig a torkában. Nem sirt és nem jajgatott.

— Ez ám a kislány! — paskolta vállon a doktor, amikor visszafektette az ágyra, — az édes mama is tanulhatna tőle bátor-ságot!

Aztán Prosperhez hajolt.

— Bizony, Amtmann úr, ez torokgyík. Ha elalszik talán, talán... jobban lesz. Fő, hogy a reggelt megérje! Fő, hogy aludni tudjon, hogy a lázát lenyomhassuk...

Az orvos aztán elment. Karolina olyan hangosan sirt, hogy Prosper kitzskolta a másik szobába... Ő maga visszament az ágyhoz, odaült a szélére. Gyengéden megsimogatta a láztól veritékes keskeny homlokot.

— Mária Carolina, — susogta föléje hajolva önfelédten, — Mária Carolina, szeress engem és ne hagyj el!

A cserepes kis szájaicska kettényilva mosolyodott el, bár fuldoklás rázta. Vékony kékeres kezével beletúrt apja sűrű barna hajába.

— Fuvolázzál, édes papám... Ugy-e, ígérted nekem!

És nagy, kék szemeit anyyi bájjal, anynyi szeretettel emelte fel, hogy Prosper a gyengédségtől elborítva végigcsókolta a gyermek körül a párnát.

— Azonnal, kicsikém, azonnal...

S odament a zongorához s főlemelte a barna bőrtokba rejtett fuvolát, melyen játszani szokott. Homloka izzott, háta reszketett, ahogy belefujt.

A kis Anna Mária Carolina elmosolyodott. Főlemelte ujjait és a finom bölcsődal ütemére ingatta. De aludni most sem tudott. Minél többet játszott az apja, annál ébरेbb lett. Hánykolódott, jobbra-balra vetette magát, sirt és fuldoklott sokszor.

Karolin kétségbesetten tördelte kezeit a másik szobában. Sírva rontott be.

— Ó Istenem, Istenem, Prosper, ez borzasztó. Nézd, hogy szenved a mi bogarunk, a mi kincsünk, a mi mindenünk...

Prosper féltékenyen simogatta a párnákat.

— Az én kincsem, az én mindenem!

— Jaj, Prosper, — sóhajtott most lágyabban az asszony, — ennek a fuvolának olyan reszelős a hangja. Ha megvolna az a másik, az a régi... Az az elefántcsont fuvolád, melyen a hangversenyeden a virágénekeket játszottad.

Prosper ekkor felugrott. Egyenesen az íróasztalához, a baloldali fiókhoz. Felnýtotta hirtelen és kímélte a tokot, melyben, mint kriptában a halottak, feküdtek egy-más mellett a fekete ébenfa fuvola és a fehér elefántcsont fuvola. Főlemelte a fehér ret. Remegő ujjai közé fogta, sírva, szinte zokogva a megindultságtól, a messzire tűnt emlékektől. Odament a kis ágyhoz és magasra emelte a fuvolát, mely hibátlan volt, olyan éppen, mint évekket ezelőtt: sárgás-fehér, ezüstbillentyűi akár a fényes gyermekszemek...

— De szép, de szép, — kapott feléje a gyermek. — Még sose nem láttam ilyen szépet! Sosem láttam ezt a fuvoládat.

— Nem, kicsikém, — dadogta Prosper oly halkán, hogy a gyermek alig hallotta, mit mond. — Nem láthattad, mert én önző voltam és elzártam előled. Nem mutattam meg neked soha a legszebb fuvolámat. De most hallgass csak ide. Figyeljél csak...

Lehúnyt szemmel illesztette szájahoz a finom ezüstszipkát. Megfeledkezett e pillanatban mindenről, a feleségéről, az életéről. Még Mária Carolina hercegnőről is.

Csak szeretet égett benne, szép áldozatos szeretet. Nem is kereste a dallamokat, csak fujta azokat, amiket akkor régen, amikor a fuvalát kapta, játszani szokott. Játszotta a Traumerit, a Nocturnet, a Ständchent, a G-moll ballada változatát, de főleg a virágénekeket.

Anna Mária Carolina egy darabig mozdulni se tudott. Szemei rebbenés nélkül bámulták apját. De talán inkább a fehér finom elefántcsont fuvalát.

— Az angyaloknak sincs szebb, — susogta anyja felé lágyan.

Azok az ezüstbillentyűk megbabonázták egészen, elszédítették, elkábították. Aztán némelykor még a figyellel viaskodva, egyszer csak lecsukódtak sűrű, dióbarna pillái... Elaludt... De Prosper még akkor is egyre játszott. Halkan, olyan halkan, akárha égből alápergették volna. Ott ült az ágy szélén és megállás nélkül játszott. Mikor felhajnalodott végre és világosodni kezdett: a gyermek fuldokló hörgeése megszűnt és szép egyenletes lélekléssel csöndesen aludt.

Karolina alázatosan, sápadtan hajolt az urához. Megesőkölte a homlokát.

— Olyan volt ez, Prosper, mintha sirtál vagy imádkoztál volna! O, milyen művész is vagy és itt ülsz Versenden!

Prosper szeliden fölállt az ágy mellől. A kislány arcáról eltűntek a vereslő lázfoltok. Már bizonyosnak látszott a gyógyulása.

— Ha Isten éltet, akkor nemsokára elindulok újra a fuvalával, Karolin... Nem a sikerekért, ó nem, Karolin. Egyedül csak azért, mert olyan vagyok én, mint a madár, mindig dalolnom kell.

S pár hét múlva, amikor Anna Mária Carolina ismét a piros babával játszott, útnak is indult. Erre az útra elvitte magával a fehér elefántcsont fuvalát is. Most, most értette csak meg, hogy miért is küldte ezt a hercegnő. Ez a fuvola az áldozatos szeretet hangját őrzi. S ezt a hangot nem zárhatja el önzőn és féltékenyen. Hadd hallja mindenki! Nem, nem kell már a dicsőség, a siker, a hír! Nem kell egyéb, csak az, hogy néhány ember elképeli a tudja tölteni szépséggel, áhitattal és ellágyulással... A művésznek nem is lehet több, igazabb sikere soha.

Bejárta ezzel a fuvalával a nagyobb vidéki városokat. Sok helyen verset írtak Amtmann Prosper fuvalájáról. Prosper soha többé nem zárta el. Mindent játszott rajta, de legtöbbször a kislányának a szép magyar virágénekeket, melyek visszaadták az életnek...

Victoors Jan: Pásztorjelenet.

XX.

Évek múlva, hosszú, kemény tél után, március közepén, szinte váratlanul kitavasodott. A versendi szőlőskertekben egymásután takarták ki a szőlőtöveket. Fákat meszelgettek a derék sváb telepesek. Sok helyen szántottak, vetettek. Friss, meleg napok jöttek s puha szellők a Duna felől. A levegőben apró bogarak, méhek döngtek s boldogan szállodtak ki falrepedésekből, odukból az aranyló napsugárba, mely egyre melegebb és tömöttebb lett.

Amtmann Prosper birtokán is megkezdődtek a tavaszi munkálatok. Újfajta, nehéz, nagyszemű búzával kísérleteztek ez idén, melyet a számtartó úr a Baththyányak veszprémvölgyi birtokáról hozott. Prosper ekkora már kitűnő gazda volt, féltékenyen őrizte a kis birtokot és lázasan várta a terméseket, a bevetett földek learatását. Ekkoriban már egészen a birtokának és családjának élt. A kislánya már zongorázott, írt, olvasott. Lassan érezni kezdte azt a nyugodt, mély meglegedést, mely a boldogságot is jelenti.

Egy kortavaszi napon éppen a szilvafákat tisztogatta a gyümölcsösben, Anna Mária Carolina szedegette össze a rózsét, ami lehullott a fákról. Karolin asszony zöldborsót vetett a konyhakertben. Már csipogtak, siseregtek a kis sárgapihés libák. A fű növegetett és apró csirkék piyegtek benne. Csönd, békeség mindennütt. És munka. Az a kitartó, szívós munka, mely a német telepeseket annyira jellemzi. Prosper éppen úgy dolgozott, mint bármely

lyik német jobbágy telepes. Nem törődött mással csak ezzel a kis birtokkal, éppen úgy, mint ahogy a többiek se törődtek egyébbel, csak a maguk kis körzetével. Meglehetősen elcsodálkozott tehát, amikor a gyümölcsös mellett, a keskeny ösvényen Andreas Pick és Johann Dlusztus hatalmas alakját pillantotta meg. Mögöttük pedig az öreg bolyi bírót: Péder Krummot...

A két fiatal férfi izgatottan, hevesen gesztikulálva közeledett, majdnem futva egyszer-egyszer. Péder Krumm azonban jobbra-balra nézelődött s óvatosan minden neszre ügyelt azzal a ravasz, ösztönös elővigyázatossággal, amellyel csak sváb parasztok rendelkeznek.

Prosper a nyeső ollóval játszadozva a kerítéshez ment. Kihajolt és feléjük intégette.

— Ugyan, hova mentek, Johann! — kiáltott a fiatal Dlusztus felé. — Mi történt?

Johann Dlusztus hirtelen, mámorosan fölvetette fejét és hadonászott.

— Eljen Gossuth! Eljen a szabadság! Hoch unser Heimat!

Prosper elképedt. Anna Mária Carolina ott állott a kerítés mellett, gyorsan hozzá hajolt.

— Menj a házba, kislányom. Ezek a bácsik nagyon kiabálnak, talán sokat ittak valahol...

A kislány azonban nem mozdult. Sőt egyre több figyelemmel nézte a három embert.

— Jól beszédtek a versendi pincékben. mi? — nevetett feléjük és már indult is vissza a szilvafákhoz. — Csak aztán hazajertek épségben...

Azok megálltak. Andreas Pick, a morószus vöröshajú tímárlégény kajánul csettintett.

— Hát te meg se kínálsz bennünket, Prosper! Ezen a napon...

— Van már bennetek elég, — legyintett Prosper, aztán csodálkozva az öreg bírós hoz fordult. — De hogy még maga is, Péder Krumm! Maga is közéjük áll tisztos ősz fejével...

Péder Krumm összehúzta szemeit, dús, bozontos, ősz szemöldökeit.

— Donnerwetter! Hát mikor voltam én ellensége az igazságnak? Nem mondtam én, hogy sok igazsága van annak a Gossuthnak?!

Prosper versendi elvonultságában nemigen törődött semmivel. Bár tudott mindennről a megyében s az országban történő dolgokról is. Maga mintha szízetgen élt volna, bezárkózott egyszerű életébe. Ezt a nevet ugyancsak ismerte. Sőt céljait is, politikáját is.

(Folytatjuk.)

AKI ENYÉM LESZ.

Aki enyém lesz, királyné lesz az, Alomországban élünk majd ketten, szívem oltárán áll selymes trónunk s én áldom, amiért királlyá lettem.

Hogy lába elé rakhatok gyöngyöt, lelkem aranyát, koronám ékét s lilomkézzel fölnyitja szívem: boldogságvárók szent menedékét.

Szívünk harangját én magam húzom, fejére teszem gyöngykoronáját s míg én lelkét messze röpítem, ringatja csöndben álmod királyát.

Balázs Gyöző.

AZ OTTHONOM BÉKÉS...

Néha azt hiszem, hogy boldog vagyok, ragyog a föld, az ég s ragyog szívem, a hulló levelek pirosan bókólnak elem, s vázámban a megtört virág is él. Gyermekem csókja friss, mint a tavaszi fű, beszéde édes, fontoskodó, komoly, melyen sokáig, szívből elmulatunk esténként, ha az urammal egyedül vagyunk. Otthonom békés, tágasak, szépek a szobák, mindegyik ablakon szágurón ömlik be a fény, a karosszék hív és ölel, a divány puha, mély, s a sarokból barátaim, a könyvek intenek jelém. Az emberek jók, nem bántanak, a hangos beszéd is ritkán ver tanyát, engedik, hogy magunknak éljünk és a csönd legyen a leghivebb barát. Néha azt hiszem, hogy boldog vagyok, ragyog a föld, az ég s ragyog szívem.

Nagy Méda.

A MI MULTUNK.

Az én multam? Egy-két virágcsokor. Pár bái éjszaka. Hazug férjmesék. Egy-két kézcsoók. Sok könny. Egy bús [tekintet].

Pár emlék... tarka, fénylő semmiség.

A Te multad? Sok, forró éjszaka. Csókok. Szerelmes esküvés. Hogy nem lesz vége! nem, soha...! És bánat semmi. Vagy — kevés!

A mi multunk... Fénylő tavaszi nap. Megszédít az emléke is...! Utána fájdó, bús csalódás És — mult ez is!

S. Virágh Rózi.

ÍRTA: ANKA ÉVA.

Rivo Torto hegyén ünneplőbe öltöztek a fák. A csillag porral hintett hegyi úton parasztszekér dögögt. Hosszúfülü csasi húzta, gazdája pedig ott ballagott mellette komoran. Néha-néha megerszett egy kacskaringós káromkodást. A szekérral szembe különös vándorok jöttek. Testüket darva szőresuha fűdte, lábukat véresre sebezte az úti göröngy és mégis mosolygtak. Előttük sápadtarcú, sovány férfi haladt dalolva. Ferenc volt. Umbria szegénye. A szekér mellettük ment el. A csasi éppen akkor látott meg az útszélre egy kövérlevélű, izletes bogáncsot. Menten utána kapott és nagyot botlott. A komor paraszt, aki maga sem tudta miért, de haragudot a világra, magára, a számarra, jót húzott botjával a csasi hátára és dühösen mormogta:

— Hogy a csuda vinné el!... Ezt is megijesztette a bolondok menete.

A daloló csapat már a hegy tejeje felé járt. Az egyik vándor megszólította a daloló vezért:

— Atyám, az éhségtől már alig látok és nincs egyetlen betevő falatunk.

Umbria szegénye kezével az útszélre mutatott: rubintszemű eper pirsólt ott a zöld levéltakaró alatt.

— Itt a vacsoránk! — mondotta.

Jóízűen ettek a gyümölcsből. De a vándorok arca még mindig gondfelhős volt.

— Hol hálunk az éjjel? — aggódalmaskodott az egyik. — A föld még nedves és hideg.

Umbria szegénye szó nélkül felkelt, a többi is fölcsedelőzködött és elindultak. Omladozó pajtához értek.

— Itt hálunk, — szolt Ferenc.

A pajta azonban kicsiny volt, ciosztották hát egyenlő részre, testvériesen. Mindenkinek jutott lakásul kétlépcsnyi hely. Ferencnek is anyyi, mint a testvéreknek.

Másnap korán reggel madárdal keltette őket. A messi hegyesücsök még ködfátyolba burkolózva aludtak. De a napsugár az ébredés örömeivel fűrőgnek rájuk rontott és lecibálta róluk a ködtakarót.

Umbria szegénye elmerengve nézett le a völgybe. Mint apró katicabogarak nagy, zöld levélre, kis falu pirosfedelű házaikáéi húzódtak meg odalenn.

Egyszerre durva hang verte föl merengéséből:

— Mit keresnek itt? Ez a pajta nem bolond koldusoknak épült, hanem a számarannak.

A testvérek haragosan támadtak a goromba parasztra:

— Hogy mersz így beszélni! — szoltott rá az egyik.

— Tudod, kivel beszélsz? — tóditotta a másik.

A harmadik pedig eléje toppant:

— Ferenc ez, aki jött Assisiből.

De Ferenc félretolta a haragos testvéreket és alázatosan meghajlta fejét, ennyit mondott:

— Ennek az embernek igaz van. Számár testvérünknek áll kell engedniünk a lakást, mert neki szüksége van fedélre, mi pedig ellehetünk a szabad ég alatt is...

És elindult a kis csapat tovább, a hegytetőnek. A testvérek morogva mentek, de Ferenc felnézett az égre, arra a kifeszített sátorra, amelyk mindnyájunkat befed és mintha az emberi rosszakarát nem is most kergette volna ki a fedél alól, csak azt a ragyogó kékséget látta maga felett, azután ajkára tódult a dal és énekelni kezdett:

— Aldott légy uram és minden alkotásod, legfőképen urunkbátványk, a nap, aki a nappal adja és aki ránkderíti a te viláosságodat. Szép ő és sugárzó, nagy ragyogással ékes.

A testvérek is lassan énekelni kezdtek, elfelejtve haragjukat. Meghittete a dal még a pajtában maradt számarat is. Belevágott az énekbe a maga módján:

— Iá-ia-ia...

A pajtában abrakoló számár közbeszólása nem zavarta meg az énekest, a költemény édes hangja tovább folyt Ferenc ajkáról:

— Aldott légy Uram, hold nénekért, minden csillagáért az égnék, őket az égen alkotta kezéd fényesnek, drága szépeknek. Aldott légy Uram szél öcsénekért, levegőért, felhőért, minden jó és rút időért, kik által élteted minden alkotásod. Aldott légy uram víz-hugunkért, oly nagyon hasznos ő, oly tiszta, drága és alázatos... Aldott légy Uram, tűz-hányónkért, vele gyujtasz világot éjszakán. És szép ő és erős, hatalmas és vidám...

Umbria szegénye elhallgatott egy pillanatra, de aztán tovább lépkedve a kapaszkodón, énekelte tele szívvél:

— Aldott légy Uram Földanya nénekért, ki minket hord és enni ad és mindennemű gyümölcsöket terem, füveket és színes virágokat. Aldott légy Uram minden emberért, ki szerelmédért másnak megbocsát és aki tőr gyötrelmet, nyavalyát. Boldogok, akik túrnek békeséggel, mert túled nyernek majd Fölséges kosronát.

Háromszoros, gyöngye íá hangzott a messi távolból, de a daloló költőszent mögött elmaradt a pajta, meg lakója, elmaradt az egész küszködő világ, a mindennapi élet gondja, a sár, a hétköznap nyomora, úgy lépett kíséretével a hegytetőre és még annál is feljebb. Észre sem vette, hogy már nem a földön jár, hanem a felhők között, hogy lépte alatt lassan elmaradnak a századok és megy-megy mosolygva az örökkévalóság felé.

A csipke multja visszavezethető az őskorig, de eredete elvész a homályos korszak sötét útvesztőjébe. Bölesője ott állott, hol az emberiség bölesőjét ringatták, — mondja a csipke keletkezésének egyik kutatója.

Már a kőkorszakbeli leleteknél — Ázsiában és Európában egyaránt — gyakran találkoznak madárcsontokból csiszolt, egyik végén hegyesített, a másikon átlukasztott — a valószínűség szerint, — varrótűnek használt szerszámokkal, melyekkel, szinte biztosra vehetjük, hogy az első csipkeoltásokat már megtették hajdanvaló legősibb asszonyaink. Természetesen, ez a csipkeoltás úgy viszonylik a mai, vagy a későbbi korok csipkeoltásaihoz, mint egy mai remekbe készült koszorú ahhoz a koszorúcskához, melyet talán egy gyermek egy letört virágos gallyból fecskéje köré kanyarított.

Aki az első csipkeszerű öltést tette, aligha gondolt arra, hogy egykor milyen szerepe lesz az asszonyi szépség fokozására készült lenge díszítőanyagának a népek, országok életében.

Nem győznénk felsorolni mindazt, ami helyénvaló lenne a csipke történetének tárgyalásánál, így csak azokra a kiválóbb adatokra szorítkozunk, melyek érdekesen mutatják a csipke útját és szerepét a kultúra történetében.

Általános felfogás szerint csak a korai reneszánszban fejlődött a himzsből az igazi csipke. Kivételek a recemunka, mely az ősfoglalkozású hálókészítésnek közvetlen folytatása. Talán gyermekének készítette először egy gyöngéd érzésű anya a kis halót finomabb fonalból és ez lett a mai recemunka őse.

A kereszties hadjáratok korszakában — más kincsekkel együtt — hadizsákmányul hozták haza a nyugati népek a selymet, bársonyt és csipkét is. Előbb saját unnelpó ruhákat díszítették vele, majd megkedvelték az asszonyok és utánaözi igyekeztek. Valószínű, hogy a keletről hozott rabszolganők segítettek ebben őket, mert a kutatók biztosra veszik, hogy a csipke őshazáját Keleten kell keresniök. Bárhol is ringott bölesője, úgy hódította meg a világot, mint egy győztes hadvezér és nem volt szépség után vágyódó asszonyzív, mely ellentállt volna varázásának.

Megállapítható, hogy a finomabb csipke használat a XVIII. század elején — Olaszországban és Flandriában — majdnem egyidőben merült fel. A század közepén, Francia, Angol és Svédországban is elterjedt. A velencei csipke — *Velence volt akkor az előkelő világ divattükre* — meghódította a világot. Bár a csipkék akkor még a gót stílus merevségében szenvedtek, mégis teljes volt a sikerük. Később a flandriai művészek befolyása és a reneszánsz kecses formaszépsége alatt, valóságos remekművekké változtak és mai napig magukra vonják a műértők figyelmét.

Olaszország és Flandria nemcsak a csipke művészi fejlesztésében versenyeztek, hanem

hivatkozva régi mondákra, festményekre és kezdetleges készítményekre, mindegyik magának tulajdonította a csipke készítésének találmányát és ezért elkeseredett harc indult meg közöttük. De a felsorakoztatott mondák, régék sem tudták a két ország harcát eldönteni. A vitázók vitáztak, a csipkét pedig tovább készítették zorgalmas kezék; művészi készségi egyének újabb vonalakat, újabb szépségeket vittek a munkába.

A csipke irodalmának írói általában úgy vélik, hogy Velence volt a finom varrott, Belgium pedig a tökéletesített, vert csipke hazája. De bizonyosan csak azt lehet állítani, hogy a varrott csipke régibb eredetű és azt az olasz nép finom műérzéke és gazdag ornamentikai kincs-tára a többi nemzeteknél előbb fejlesztette magasabb színvonalra.

Ki hinné, hogy a hugenották üldözése mily nagy befolyással volt a csipke terjesztésére és fejlesztésére. 1865-ben sok ezer Franciaországból kiűldözött protestáns csipkemunkásnő tárlt menedéket Hollandiában, Svéd- és más országokban is. Ezek új hazájukban folytatott háziiparukat s mivel nem sujtotta többé jelentékeny várn, a készítmények sokkal olcsóbbak lettek s így ez a körülmény nagyban hozzájárult a csipkeipar fejlesztéséhez, egyben a fényűzés terjesztéséhez is. Ezidőben a csipke igen keresett cikk volt. A fedelmek és udvari dámák fényűzésével a gazdag polgári családok asszonyai is versenyeztek. A XVI. század végén a drága csipkedísz általános divattá lett. Az akkori férfidivat nemcsak az alsó- és felsőruházaton, galléron, kézelen, nyakkendőn követelte meg a csipkét, hanem a szizmaszár végén és a cipő fejen is alkalmazták.

Az udvari méltóságokkal a papok, katonák, nemes emberek versenyeztek a minél szebb és drágább csipke megszerzésében. A nők természetesen még pazarabban bántak ezzel az égvéniségükhöz oly illó anyaggal. Agy- és asztal-neműre, gyermekkel ruhájára alkalmazták a különféle csipkéket, sőt sokszor teljesen abból készítették a női alsóruhákat.

Aki nem figyelte meg a csipkének nemcsak díszítő, de esztétikai hatását is, tanulmányozza Van-Dyck mester alkotásait és meggyőződik arról, hogy a fényűzés szövetre semmit sem lehet hatásosabban alkalmazni, mint a simulékony, fehér csipkeanyagot. Van Dyck és művésztszárjai arcképeinek finom tónusát a csipke emeli és egészíti ki.

XIII. és XIV. Lajos uralkodása alatt élte a csipkeipar fénykorát. Franciaország kezdetleges csipkeipara nem is győzte fedezni a szépségetet és így sok millió értéktű csipkét szállítottak Olaszországból és Flandriából, a franciáknak, akik — dacára a magas vámnak — nem mondtak le fényűzési hajlamaikról. Eppen ezért a csipkecsempészés is olyan érveket öltött, hogy kénytelenek voltak halálbüntetést kitűzni a csempészek fejére.

XIV. Lajos kormánya komolyan foglalkozott a gazdasági hátrányok elhárításával. Nagytettségű pénzügyminisztere, Colbert, tisztában volt azzal, hogy a legszigorúbb büntetések sem képesek megszüntetni a polgári osztálynál is divatba jött fényűzést. Ő volt az első, aki belátta, hogy a bevett szokással és divattal számolni kell és hogy a fényűzés nemzetgazdasági szempontból nem is káros, sőt az ország hasznára válhatnék, ha sikerül a külföldre önző milliókat az országon belül elköltetni.

Akkoriban élt Franciaországban, Alençonban egy *La-periere* nevű asszony, ki a velencei csipkék utánzása révén hírnevet szerzett. A városban és vidékén sok munkásnőt foglalkoztatott. Ezzel az asszonnyal lépett Colbert összeköttetésbe és vele, valamint más iparosokkal, 1663-ban megalapította a „Manufacture du point de France” társaságot Alençon székhellyel és több mellékteleppel. Ez a társaság a kormánytól tízévi szabadalmat és 36 ezer livrés segílyt kapott azzal a kötelezettséggel, hogy vállalatába a már meglévő hasonló foglalkozású kisipart befogadja, új iskolákat és műhelyeket szervez, sajáttervezetű munkákat készít és összes gyártmányait „point de France” név alatt hozza forgalomba. Végül királyi parancs kötelezte az ország összes csipkével foglalkozó munkásait, hogy kizárólag a „Manufacture” részére dolgozzanak.

A király maga csak az új csipkét viselte, udvarképesnek csak az új csipkével díszített ruhákat nyilváníttotta. Az új készítmény ilyen módon hamar kelendő lett és állandóan fejlődött és a külföldön is piacot kapott. Tíz év után a társaság feloszlott, több magánvállalattá alakult át. Ezeknek versenyszépe folytán a francia csipkéipar hamarosan túlszárnyalta a híres velencei és flandriai készítményeket.

Ime, így sikerült egy ötletes, előrelátó államférfiúnak — rövid idő alatt — a hazájára nézve oly fontos közgazdasági problémát úgyszólván íróasztala mellett megoldani és egy virágzó ipar alapját megteremteni.

Németországban viszont egy polgárosszony honosította meg a csipkét és az teremtetett ipart belőle. Erdemes följegyezni a következőket:

György szász herceg 1496-ban alapította Annaberg bányavárosát. A városnak egy későbbi bányakapitánya Etterlein János volt, kinek Borbála nevű leánya férjhezment egy Utmann Kristóf nevű gazdag bányatulajdonoshoz. 1553-ban özvegyen maradt. Egyidőben, mikor a bányák hozama annyira csökkent, hogy a bánya népe majdnem éhenhalt. Borbála asszony egy Flandriából menekülő özvegyet gyermekével együtt házába fogadott. Ez a család jól értette a csipkeverés technikáját, ők azonban még csak paszománt készítettek. Az özvegynek megtetszett a munka, több munkásnőt hozott Flandriából és egy kis ipartelepelt alapított, ahol a bányamunkás asszonyok is megtanulták a csipkeverést. A kész munkáknak piacot teremtetett és volt idő, midőn 900 munkásnak adott kenyeret. Annabergben fejezte be munkás, áldásos életét az özvegy, sírkövére azt a felírást vészték: „Itt nyugszik Utmann

Tull: Tanulmányfej.

Borbála. Meghalt 1575-ben, január 14-én. A csipkeverés feltalálása által az érchegység jóltevője lett.”

Bár tévesen nevezik a csipkeverés feltalálójának, tény az, hogy az Érchegység és egész Németország neki köszönheti ez iparág terjesztését, mely későbbi időben 30.000 munkásnőnek adott kenyeret.

A magyar csipkék történetét még nem írták meg, de az a körülmény, hogy a hugenották egy nagyrésze Magyarországra menekült, természetessé teszi, hogy nálunk is elterjedt a vert csipke. Az bizonyos, hogy a magyar csipke már a XVI. század elején is ismert volt a külföldi piacokon. Tarcazy György a sóvári csipkékről írva, a következőket mondja:

A XVII. századtól kezdve a csipkekészítés annyira elterjedt országszerte, hogy a városi hatóságok jónak látták korlátozni. Kőrömbánya városa már a XVII. században megtiltotta a felnőttek lányoknak a csipkeverést, „mivel hogy az könnyű kereset és csak könnyelműségre vezethet”.

A XVIII. század elején — sajnos — több városi hatóság tiltja meg a női öltözeteknek csipkével való díszítését.

Rengeteg sok érdekes dolgot írhatnak még a csipke történetéből, ha arra elég helyünk volna. De még csak ennyit: Ha a magyar csipke multjának nincsen is irodalma, emléjük, hogy a versenyképes halasi és Pannónia s más magyar csipkének van jövője. Mert bárhol megjelennek — a csipke őshazájának földjén is, mindenütt feltűnést keltenek finomságuk és művészi szépségükkel.

A múlt év novemberében történt, hogy Gáspár hazajövén, bejelentette nekem, hogy a háziúr felmondott, ő akar a lakásunkba beköltözni. Első pillanatban kétségbeestem, de Gáspár egy cseppet sem volt elkéservedve. Ő már 15 év óta szeretne lakást cserélni, mert minden kényelem és szépsége mellett nagy hibája a lakásnak, hogy nem süt be a nap. Még örült is, hogy most már nem tépelődhetik tovább, hanem okvetlen ki kell menni belőle.

— Majd keressék egy jó lakást — mondta.
— No, azt csak bizd reám, Gáspár, ismerlek... vagy kivinnéd a Karácsonyi-palotát, vagy kifejtenéd a konyhát. — Gáspár örömmel ráállt, és én megkezdtem vándorutamat.

— Négy szoba?
— Igen, kérem.
— Van cselédszoba?
— Hogyne, kérem!
— De hiszen ide nem fér el egy ágy!
— Ejjelre kinyitják az ajtót, és akkor elfér a fele a konyhában.

Tovább mentem.
— Itt a szobák szépek. És a fürdőszoba?
— Most fogják felszerelni.
— De, ha ide egy fürdőakadát tesznek, én már nem fogok beférni.
— Mhetnek tovább.

Milyen szép világos szobák... nagy ablakok... erkély, mégis szép ez a modern építkezési! Csak nem tudom, a képeinket hova fogjuk akasztani...

— Képeket nem szabad a falra akasztani!
— Miért?
— Mert tiltja a jó ízlés — jegyzi meg a háziasszonyom a Lomnici-csúcs magasságából.
— De én nagyon szeretem a képeinket, vannak közöttük régi családi képek is... és hová tenném őket?

— Padlásunk persze nincs, de a pincében elhelyezhetők lennének.

— Es régi angol metszeteim vannak, itt a hallban nagyon jól vennék ki magukat.

Azt hittem, a háziasszonyt fel kell locsolni, az ájulás tünetei kezdődtek rajta.

— Metszeteket a falra... képtelenség! A metszet mappába való...

Megnyugtattam, hogy ügysem veszem ki a lakást, és elléptem.

Kishirdetés: „Négyszobás lakás, olcsó, gyönyörű kilátással a Gellérthegyre.” Ez nekünk való. A kilátásos lakást egy eldugott utcában találtam meg. Sötét, levegőtlen.

— Es a kilátás?
— Tessék csak jól kihajolni, ezen az ablakon, itt jobbra látszik.

Nem hajoltam ki.

— Manitta, hát miért nem szóltál. — mondja egyik ismerősom, akinek panaszkomod. — A Ráth György-utcában tudok egy egészen nektek valót...

Fel a Ráth György-utca! Régi park, rigófüty, úri ház. Ide bemegyünk. Első látásra elhatároztam, hogy csak ide! Szép nagy, világos szobák, nagy terrasz a kertre, ez az oldalsó kisebb szoba erkéllyel a Vilité lesz, ez a nagyobb szegletszoba a Gáspáré. A konyha — egy kis terem. A cselédszoba kertre, kis erkéllyel. Igen — ez nekünk van építve — mondtam, — mennyi az évi ára?
— 3600 pengő...

Kiszédültem.
— Gáspár, én 120 lakást végignézttem, ez elég egynek. Es április 15-e van. Végny egy sátrat, üsd fel a város végén, mert én több idegen házba be nem megyek...

— No, most én nézek utána — dörmögött Gáspár. Másnap este, vacsoránál, mintha a legmellekesebb dolog lenne, megemliti, hogy talált lakást — egy soha nem hallott utcában — nezzem meg, és ha tetszik, foglaljam le. Nagyon bizalmatlanul mentem a megjelölt helyre... és rögtön lefogaltam. Kertben, egyedül álló, földszintes ház, bolthajtásos és emeltett minden kényelemmel ellátott.

Két hétig tele voltam dologgal. Hamar a bútorokat áthuzatni, régi bútorainkat kitisztítani, kárpitos, lakatos, kályhás, szerelő, asztalos, cianós, takarító, festő, szállító, csomagoló emberek... Hangos volt a ház. Mire a költőzésre került a sor, holt fáradt voltam, és az előirányzott összeget elköltöttem.

Gáspár aggodalmaskodott.

— Ne félj, Gáspár, minden rendben lesz, háromszor is megmértem a falakat, — a lakók már majd kineztek, — itt van a terrasz, egyenesen a helyére rakják a tiszta lakásban a bútorokat és minden ládára rá van írva a tartalma. Mire este hazajössz, nagyjából minden rendben lesz. Vili is megérkezik holnap, segíteni.

Ó, én tapasztalatlan, ártatlan lélek!

A két nagy költőzökci reggel a ház elé robogott, az eső ömlött, mintha vederből öntötték volna, amikor szél fújt. Ezt a napot jól kiválasztottuk, 28 nagy ládát, temérdek könyvdobozt és a bútorainkat, mint egy nagy állat, nyelte el a kocsi, üresen maradt a mi szeretett lakásunk, ahol olyan sok jó vidám órát töltöttünk és amelyet soha nem látunk többé.

A szörnyű idő miatt taxin mentem új lakásom felé. Rémes látvány! Két szobában még a régi lakó bútorai, egy szobát festettek, a legnagyobb piszkosan várta a bútorainkat. Mi történt? A régi lakónak nem jött el a bútorokocsija, a festő ma érkezett. „Ügysem festhetem volna, hiszen még benne laktak.” Egy szoba már csaknem kész volt, világos, egy színű. Körül most festett a boltozat alatt egy szegélyben nagy napraforgókat, minden virágban egy emberfej.

— De kérem — szabadkoztam, — ezeket a

napraforgókat nem rendeltem, ide csak egy keskeny aranyvonalat kértém!

— Az nem lehet, kérem, az jó egy modern épülethez, de ehhez díszesebb dekoráció kell.

Oly határozottan mondta, hogy elnémultam, mert előre láttam, hogy ez emberfejében fogok további elemekben gyönyörködni.

— De nézze, — magyaráztam — ebben a szobában én fogok lakni, hát olyannak szeretném, ami nekem tetszik.

— Kérem, én csak az én meggyőződésem szerint festhetek, nem fogadhatok el idegen ízléseket — felelte zordan.

— Kiszaladtam Péterhez.

— Péterkém, jöjjön, beszéljen ennek a művésznek a fejével, mert én tönkremegyek ezekkel a napraforgókkal.

Kintmaradtam, részketve az összecsapástól. Péter bement.

— Nini, hát maga az, Lakatos Jani. Emlékszem, iparrajziskola, II. emelet, 3. ajtó, 3. pad — nevetett Péter.

— Nicsak, Péter úr! — Lelkendezett vissza Lakatos Jani. — Olvastam, hogy milyen nagy művész lett, kint is járt Komában. Sohasem gondoltuk volna...

— Nagy művész nem vagyok — mondja Péter egy létra fokán ülve. de megházasodtam. Hát magának van-e családja?

— Van, feleségem, iparművésznő — feleli a létra tetején Lakatos meghaftott hangon. Ezt a szegélyt is ő tervezte.

— Nagyon szép, milyen kár, hogy nem illik ide.

— Miért?

— Mert nekünk régi empire bútoraink vannak, persze ezt közölni kellett volna magával. Ez, úgy-e, Biedermeierhez való? Most ezt a szép munkát be kell festeni. Empire bútorhoz csak egyedül egy arany vonal illik. Ne gondolkozzék Lakatos, hanem egy-kettő, tüntesse el a napraforgókat. Hát a felesége iparművész?

— Az, kérem, de a mai világban művészettel nem keres az ember semmit. Pedig gyönyörű gombokat készít gyöngyből... selyemvirágokat, az ember leszakítaná... de nem kell senkinek... hát azok a gyönyörű lámpacernyők selyempapírból! De most van egy jó gondolata, mozdultművészetet fog tanulni...

— Tudja mit, Lakatos, tanítsa meg a feleségét cipőfelsőrezkészítésre...

De mindjárt ki is fordult a szobából, valószínűleg félt, hogy a „művész” a létra tetejéről a nyakába önti a festékes bögrét.

Megérkeztek a szállító-kocsik. Az eső ömlött. Vártam... senki sem jött. Kiszaladtam. A lépcsőn ott üldögélt egy öreg ember, akit már a bepakolásnál is láttam.

— Hol vannak az emberek, miért nem hurcolkodnak?

— Nagyon esik az eső, és az emberek hazamentek, mert nem vennék a szívükre, hogy ezekre a drága bútorokra csak egy csepp eső is essék. Nem lesz sok a fekbér holnapig, csak 120 pengő.

— Péter, Péter, jöjjön hamar!

Péter aztán elő is szedte az embereket a

sarki korcsmából, és megkezdődött a ládák és bútorok cipekedése, vég nélkül. A konyhában és előszobában mennyezetig ért a ládák tömege. A kifestett szobában ki s be hordták a bútorokat és verték le a frissen festett falat. Közben megérkezett Bálint, Lulu és Attila, akik boldogan jelentek meg, hisz nem minden nap adódik ilyen nagyszerű mulatság; pincéből padlásra és vissza nyargalászt. Allandóan rejtgettem, hogy valamelyik ládával agyoncsapják. Mivel már alkonyodott, nagyon megéheztem, kértém Esztit, hozzon ebédet a közeli kis vendéglőből, nála hagytam egy kis tászkát az evőeszközökkel, hogy azonnal keljen. A táska eltűnt. Harmadnap találtuk meg a pincében, egy üst alatt.

Es az emberek hordták, hordták a bútorokat.

— Nem lesz ennek soha már vége?

— De igen, Manitta néni, az utolsókat hozták.

Az utolsókkal együtt bejött 12 ember, azt sem tudom, hogy jértek be. Kivánták a borralvalókat. Felajánlottam mindegyiknek két-két pengőt.

— Két pengőt egynapi munkáért — kiabált a legerősebb.

— De nézze, maguk megkapják a fizetésüket, magyaráztam, ez csak borralvaló.

— Nem kapunk mi fizetést, csak a borralvalóért dolgozunk.

Nagyon fenyegetőleg léptek fel. Péter ott volt mellettem.

— Nézzék barátaim, először is ez a négy ember menjen ki, mert ezek itt szemben ülnek a padon, nyolcan dolgoztak. Mig ki nem mennek, nem tárgyalunk.

A négy ember nevetve kivonult. És én nyolcszor két pengővel megkönyvebulve, de boldogan láttam a két nagy kocsi elindulását.

Leültem egy ládára ebédelni.

— Viliékem, mikor lesz itt rend? — kérdeztem kétségbeesve.

— Manitta néni még sohasem költözött?

— Nem én, soha. Ott nőtem fel, ahol születtem, és az uram háza Kiskaszáson úgy be volt rendezve, hogy én csak a varrósztalomat vittem oda. De legelőbb is kapjuk meg a másik két szobát.

Atmenem a régi lakókhöz, egy csinos fiatal asszony fogadott. Nagy rendtelenség volt náluk is. A kályha működött.

— Mikor költöznek, kevéselem?

— Nem tudom.

Csodálkozva néztem rá. De még jobban elámultam, mikor nagy lelki nyugalommal közölte velem, hogy nem tudnak elköltözni, mert egy fillérük sincs.

— Lakásuk sincs?

— De igen, két szobát kivett az uram... akkor éppen volt pénze..., de nagyon ritkán keres..., és most semmit sem... Itt már egy éve nem fizetünk, mert a szobákat nem tudtuk kiadni.

Teljes tanácstalanságban mentem vissza.

— Gyerekek, már most mi lesz?

Gáspár megint a zsebébe nyúlt. Attila kérés nélkül másnapra egy stráfkocsit, és újra jötték

káromkodós emberek, akik utat törve bűtörvények között, elszállították a régi lakókat mindörökre és én birtokba vehettem az egész lakást piszkosan, disztelenül.

Hogy mit dolgozott Vili bandájával együtt, sohasem fogom elfelejteni. Tükrök és képek felszegezése, természetesen mindenütt téglába ütközött a szeg és hullott a vakolat.

— Péter, gipszet — harsan fel innen is, onnan is. A lányok varrtak, mosogattak, fényesítettek. Attila volt a kifutó fiú, és mindenki állandóan keresett valamit... mindenki mindig mindent keresett.

— Manitta, ez a polc nagyon ide fog illeni a magyar kancsókkal. Attila, szöveget!

A polc jenn van, de ahogy két kancsót rátettünk, zuhant le a polc, vakolat és kancsó... Ezek befejezték százesztendősi földi pályafutásukat. — Abigél, seprűt! Péter gipszet!

— Manitta néni, ezt a képet ide akasszuk?

— Nem, nem, Péter, a kép jöjjön az én szobámba, gyerekkorom óta az ágyammal szemben volt. — Péter nem mondja, hogy „nem szabad a falra képet tenni”, hanem felakasztja.

— Manitta néni, ebben a ládában nem konyhaedény van, hanem a velencei lámpa.

— Lehetetlen! Hiszen rá van írva, hogy „konyhaedény”, azért tettem ide, hogy kéznél legyen.

Mármint hol a konyhaedényes láda? Attila fedezte fel a padláson, rá volt írva: „Padlásra való vacak.”

A negyedik nap Agostay is megjelent.

— Hol jár itt, tanár úr? — fogadtam szívesen. — Nezze, már helyet is kínálhatok magának, tegnap még csak ládára ültetett volna.

— Attila ma majdnem beszekundázott, alig tudtam megmenteni. És azt hozta fel mentésül, hogy költözködik. Azonnal behívtam a szobámba és nagyon összeszidtam, hogy mer így füllenteni. Hiszen a nagynénémmel lakik. Akkor derült ki, hogy Manitta néninek segített. Segíthetek én is?

Kinevettem... Mit tud egy tudós? De egy félóra múlva ugyanezt a tudóst a konyhaasztal tetején találtam, legnagyobb komolysággal rendezte a polcon a rézedényeket. Pintyőke adogatta fel neki. Összes befőttejemet elrendezték ketten, azután egy utazókosáron találtam őket, egy felbontott üveg őszibarack mellett.

— Manitta néni, újra gyermeknek érzem magam, mikor az anyám kamarájából csemtem a befőttest.

— Reméltük, hogy Manitta néni nem fogja ide vezérelni a sors, míg az üres üvegeket el nem tüntetem.

Bálint a szobában a függönyöket aggatta. Abigél adja a gombostűket és nézi a hatást. Vili, Lulu és Péter a könyvtárat rendezik. Sasa és Nusi az előszobában a szőnyeget szögezik.

Ez a nagy buzgóság eredményezte, hogy ötödik nap estére a nagy ebédőben teázhattam meg a farsági társaságot.

— Gyermekeim, ha minden fiókkal rendelben leszek, házatat leszek, befőttes oszonnával! Olyan áldozatot hoztatok nekem...

— Áldozat, Manitta néni, régen nem mulattunk ilyen jól, csak az a kár, hogy ilyen rövid ideig tartott... bár újra lehetne kezdeni!

Az álmerkodástól nyitva maradt a szám.

Gálszécsy Manitta.

Bronz. Japán.

Vizsla. Bronz.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ, MOZI.

A *Nemzeti Színház* új történelmi darabbal szerepel a műsoron. *Thury* Lajos drámája, *Az új vár*, a XVII. században játszódik, amikor az ország három részre szakadt és a pártoskodás métele gyöngítette az amúgy is tönkre tett magyar népet. A dráma hőse *Zrínyi* Miklós, a költő, államférfi és hadvezér. A szerző azonban nem a XVII. századot rajzolja, hanem a mai idők szoláimat, gondolatait kívánja érzékelteni és e célból még a történelem meghamisításától sem riad vissza. A dráma során királlyá kiáltatja ki *Zrínyit*, amelyről pedig a történetírás nem tud. Továbbá, hogy egyebet ne említsünk, úgy állítja be *Zrínyi* halálos végű párbaját a vadkannal, hogy a hadvezér öngyilkossági szándékából támadt a vadállatra. Még más efféle szépséghiba is éktelenedik a drámában, amely három felvonásra és tizenegyre képe oszlik. Szerkezeti leg ez egyenesen végzetes a darabba, mert mire a néző kissé beleéli magát a jelenetek hangulatába, már vége is az egésznek. A függöny összecsapódik. Nincs az az elszánt színházlátogató, aki türellemmel győzze a sok kép vonatott egymásrakövetkezését. Hibáit leszámítva azonban a dráma figyelemreméltó írói alkotás, érezzük, hogy a szerző szereti a témáját és a részleteiben sokszor mély és szívhezszóló hurokon játszik. Nyelvezete hibátlanul szép, magyar. A színház gondos előadása dícsértes. *Abonyi* Géza tüzes, hevülő *Zrínyije* kiváló színészmunka. *Timár* József mint Montecuccoli hallatlanul fölényes és cinikus. *Kürti* József olyan, mintha valami régi képből lénett volna ki. Amellett pedig becsületes, hű, igaz magyar. *Mátray* Erzsi nem eléggé elhithető. *Könyves Tóth* Erzsinek van néhány bensőséges szívhanga. A számtalan epizódszereplő java tudásával szolgálja az előadás sikerét.

A *Nemzeti Színház* felújította *Schiller* klasszikus drámáját, a *Stuart Mária*t. A felújításnak az a legfőbb érdekessége, hogy *Röbbling* Hermann, a bécsi *Burgtheater* igazgatója rendezte a darabot. Meg kell hagynunk: ragyogó képességű rendező. Biztos érzékű művészlélek, aki olyan előadást produkált a mi egyszerű *Nemzeti Színház*beli együttesünkkel, hogy öröm volt nézni. A régi dráma felrészült és messze szökött az a hamis páthosszal tele deklamálás, amelyet sokszor borzadva hallgatunk. A színpad szép, mozgalmas. *Röbbling* a beállítás kedvéért feleslelt néhány jelenetet, feleslegesen alkalmazott néhány fogást, egészen azonban olyan ritka szép előadással állt ki, hogy csak örveztünk a szereplésének. A színészek ugyancsak pompásan játszottak. A palma N. *Tasnády* Ilonáé. Mint *Stuart Mária*, kimondhatatlanul finom, vonzó, csupa lé-

lek. *Hettyey* Aranka kitünő Erzsébet. *Lehotay* Árpád jobb és igazabb, mint bármely más előbbi szerepében. *Táray* Ferenc, *Uray* Tivadar, *Gál* Gyula, de a többiek is kifogástalanul illeszkednek be az együttes összevágó játékába.

A *Víg-színház* felújította Paul *Gerald*-t, a neves francia költő, legkitünőbb színpadi művét, amelynek a címe: *Ezüstlakodalom*. Valami tíz esztendeje, hogy színrekerült ugyancsak a *Víg-színház*ban. A darab értéken mitsem rontott a hosszú pihenő. Hatása megmaradt. A benne bemutatott fájdalmas belső tragédia, amely a szülőket és a gyermekeket felfogásban elvlasztja egymástól, ma is épp olyan korszerű, mint tíz évvel ezelőtt, amikor a nézőt éréen levő anyák és apák közül többen felsóhajtottak fölem hallatára: akárcsak az én gyerekeim! Paul *Gerald* végtelenül finom tollú író. A lírai költő színpadi műveiben is megrylatkozik; esemény nem sok van bennük, de annál több mélyenszálló lelektrajz. Az *Ezüstlakodalom* ebből a szempontból valószínűleg remekmű. Olvasva éppen olyan szívhezszóló, mint színpadon előadva. Tíz évvel ezelőtt a három főszerep a páratlan tehetségű *Varsányi* Irén, továbbá *Kürti* József és *Gombaszögi* Frida kezében volt. A mostani szereposztásban *Makai* Margit méltó utóda volt *Gombaszögi*nek, *Góth* és *Góthné* azonban korántsem értek *Varsányi* és *Kürti* nyomába. A két gyereket *Tolnay* Klári és *Gellert* Endre játszotta, igen jól.

A *Király Színház* új operettje, *A fenséges asszony* valójában nem új szerzemény, mert külföldön évekig adták, több-kevesebb sikerrel. Meséje kisigényű, zerejét *Krasznay Krausz* Mihály szerelte. Kellemes, ám nagyon sablonos muzsika. A szereplők között van *Csörtös* Gyula. Bizony, a kiváló színész nem operettbe való. *Szaplonczay* Éva, *Patkós* Irma, *Rátkai* Márton, *Solthly* György adják a főbb szerepeket.

A filmek java termése közé tartozik a *Poklokön keresztül* című Ufa-film. A háború kitörésekor Mexikóban a különböző gyárakban egész csomó európai mérnök dolgozik. A háború miatt a németek nem tudnak hazamenni, mert az angolok minden személyszállító gőzöst átvizsgálnak. Ketten azonban hamis utlevél segítségével megkísérik a hazajutást, azonban megcsípi őket és a jamaikai internálótáborba kerülnek. Hogy miként szökönek meg és miként érnek mégis haza a szeretett német földre, azt mutatja be az izgalmas és érdekes film. *Karl Ludwig Diehl* és *Hermann Spielmaus* a főszereplő. Remek színész mind a kettő. A nő főszerepét *Brigitte Horney* játssza. — Az *enyasszony* meséje kissé zavaros. Jelen eset

ben az ember hajlandó az érthetlenségeket is megbocsátani, mert a három főszereplő, Joan Crawford, Robert Montgomery és Clark Gable valóságilag túlzás egymáson. — Az új Gaál Franciska-filmnek, amelynek *A kismama* a címe, rettentő együgyű a meséje. Az intézeti kislány a lelencház küszöbére kitett gyereket a karjára veszi, mire mindenki azzal gyanúsítja, hogy az ő gyereke. Ebből mindenféle összevisszaság támad, a leányt kicsapják az intézetből, mire gondoskodnia kell a nála maradt gyerekekről. A végén kiderül az igazság, sőt a meggyanúsított kasszonyt férjhez megy. Gaál Franciska nem ad kevesebbet, de többet sem, mint előbbi filmjeiben. A Csibi színvonalát nem éri el ez az új filmje. — A *Peer Gynt* csak részben *Ibsen* drámája. Tulajdonképpen az az értelme, hogy az ember mindig Peer Gynt, aki keres, kutat, elégedetlenkedik, esalódik, vergődik és ha egyetlen hűségese lelket talál, az már nagy gazdagság és érdemes volt szeméndeje érte. *Grieg* halhatatlan zenéje festi alá a történetet. A fényképek gyönyörűek, különösen a norvég fjordokról való felvételek. Hans Albers játssza *Peer Gynt*-öt. Helvenként kitűnő. — A *maharadzsza gyöngye* mulatságos kalandorfilm. Izgalmas és humoros jelenetek váltakoznak benne sok ötlettel, fordulattal tele. Ralph Artur *Roberts* elsőrangú színész. *Härbiger* Attila, Lien *Deysers* és Sybille *Schmitz* adják a többi szerepet.

Dr. Cavallier Józsefné.

Az Árverési Csarnok tavaszi kiállítása.

Május 9-én nyílt meg a Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka tavaszi aukciójának kiállítása a Lónyay- és Kinizsy-utca sarkán levő hatalmas palota helyiségében.

A kiállítás anyagának legnagyobb része festményekből áll. Nemzetünk büszkeségeinek, *Munkácsy* Mihálynak, id. *Márki* Károlynak, báró *Mednyánszky* Lászlónak, *Paál* Lászlónak műzális értékű alkotásai mellett *Gyárfás* Jenő, a korán elfelejtett festő, *Tetemrehivás*-ra, *Bihari* Sándor karakterisztikus „Leánykérő”-je, *Borsós* József pátrosszal festett „Sebesült vízvez és apáca”, *Brodzsky* Sándor gyönyörű „Tájkép” c. képei a kiállítás ékességei közé sorolhatók. *Csók* István szimpompás „Pihenő sokáé leányok”, *Fényes* Adolf nagy foltkban festett „Testvérek”, *Székely* Bertalannak, a nagy romantikusnak mélyen átértett „Tájkép”-ei, *Rippl-Rónai* József finomvonalú „Női képmás”-a, *Garay* Akos, a híres lovas festő „13-as jászknú huszár” és „Lovasjárőr” c. festménye, továbbá *Karlovsky* Bertalan, *Rudnay* Gyula, *Réti* István, *Tölgyessy* Artúr, *Iványi-Grün-*

wald Béla, *Böhm* Pál, *Brocky* Károly, *Czenez* János, *Ferency* Károly, *Hatvani* Ferenc báró, *Katona* Nándor, *Hermann* Lipót, *Littkey* Antal, *Mikola* András, *Molnár* József, *Nyílassy* Sándor, *Perlmutter* Izsak, *Spányi* Béla, *Tull* Odón, *Ujházy* Ferenc, *Vágó* Pál, *Vajda* Zsigmond és *Zichy* Mihály képei igaz gyönyörűséget szereznek a kiállítás látogatóinak.

Dús választékkal szolgál a kiállítás az ezüst- és porcellántárgyak gyűjtőinek is. A XVIII—XIX. század ötösvévszázadot reprezentáló sós és cukorszörök, kelyhek, tálcaék, serlegek, sèvresai, meissenai, bécsi, herendi csészék, tányérek, *Schlaggenwald*, *Pirkenhammer*, *Berlin*, *Capo di Monte* szebbnél-szebb készítményei szerepelnek itt. Az értékes antik bútorokkal berendezett fülkékben gyönyörű csillárok, kézimunkák, csipkék, keleti szőnyegek, régi fegyvereknek egész arzenálja, pajzsok, lándzsák, handzsárok, sisakok sokasága — művészi elrendezésben — várja vevőit. A kandallókészletek, búbjásoan csengő zenélő órák otthonossá teszik a kiállítást.

Külön csoportban van összegyűjtve a Kelet-Ázsia magas művészetét ismertető rész. Sárkánydiszú bronz és porcellánvázák, csettartók, lehelletfinom faragású elefantesontfigurák egész légója tölti meg a japán főúri zászlókkal körülvevett vitrineket.

Igen értékes és bibliofil vonatkozású — körülbelül 1800 kötetből álló — könyvtár egészíti ki a művészeti eseményszamba menő aukción május 13-tól 20-ig kalapács alá kerülő anyagát.

B. Elek.

A varsói tudományos akadémia ezévi közgyűlése kizárólag nagynevű, nemrég elhunyt tiszteleti tagjának, *Curie-Sklodovska* asszonyának az érdemeivel foglalkozott. Az ülés végén az elnök átnyújtotta a *Sklodovskis* család jelenlevő tagjainak a *Curie-Sklodovska* asszony tudományos érdemeit megőrkítő emléklapokat. Az ülésen *Bialogroeski* egyetemi tanár tartott előadást ennek a halhatatlan asszonynak a tudományos érdemeiről és méltatta az érdemeit. Előadásában *Mme Curie-Sklodovskát* a XX. század legnagyobb asszonyának nevezte.

Anglia egyik leghíresebb sportladyje: *Mrs. Betty Carstairs* végleg elhagyta Angliát, sőt Európát. Megvette a Bahama-szigetecsoport egyik szigetét és ott akarja leélni a hátralévő éveit. Ezt a szigetét eddig csak színes bennszülöttek lakták.

A bevált minőségű

matt harisnyát

finom vékony, de azért nagyon tartós fonálból . . . . . P

1^{85-ért}

adom

HEILIG

harisnyaház, Rákóczi-út

Vidékre postán utánvétellel

26

DIVATBEMUTATÓ A FŐVÁROSI OPERETT SZINHÁZBAN.

Fényárban úszik a színház, jönnek a vendégek. Félgördül a függöny, és megkezdődik az előadás. Ma divatrevü a darab. Igen, színdarab, — a divatrevünek eseménye van, — díszletei vannak, — színészek játsszák, táncolnak benne. A színdarab keretén belül vonulnak fel a mannequinek, 200 szebbnél szebb, gyönyörű ruhában. A eseményre a nap különböző színeiben élvezet minket egy divatszalonba, a korzóra, a szigetre, egy bídszalonba, a grillbe és egy estélyre. Ez a keret, a divatkréciók szellemes, izléses, mulatságos tálalása. De amit a 20 első pesti divatszalon nyújt, amit erre az alkalomra összegyűjtött, alkotott izlésben, eleganciában, vonalban, színekben, az olyan nagyszerű stílus, olyan káprázatos, olyan elragadó, hogy szinte nehéz elhinni, hogy nem a Szajna partján szemléljük a világhívatot díktáló kreatörök műveit. Hogy mit látnunk? Megpróbálók néhány szóval főbb vonalaiban képet adni arról, ami ma délelőtt elvonult előttem. Színbelt határozottan még mindig a kék dominált, minden árnyalatában. Sok a fekete, fekete-fehér (mintás és csíkos), barna, drapp, lila, sárga, szürke és a fehér-kék, fehér-piros összeállítás. Rengeteg a tarka imprimé. Minden ruhához rövid vagy háromnegyedes kabát, cape vagy pelerin készül. Vannak egészen rövid, gallerszerű boléroék, közepes hosszúságú és térdig érő cape-ek. Utóbbiak vonala elől túlnyomóan rövidülő tendenciájú. Anyagok közül gyapjúszövetek, gyapjúszorsették, kloték, flamengák, nyerselymek, mintás szaténok, taftok (d. e. blúzok, egész ruhák, d. u. kosztümök és ruhák, este ruhák és kabátok), csipke, muszlin, marocain, transparent, túlltransparent, fémnyelv, tüll és impriméselymek, kreppék, erépe de chine-ek beláthatatlan sorozata volt képviselve. A délelőtti kollekcióban legjobban tetszett egy egyszerű angolos szürke flanelkosztüm, sárga-barnapettyes blúzzal, egy $\frac{3}{4}$ -es piros, bő szövetkabát, sima fehér selyemruhával, egy fehér nyerselyem-szoknya, ujjatlan téglavörös blúzzal, és fehér, rövid pelerinnel. Voltak keccakás szövetkosztümök, fekete és kék szövetruhák, fehér piké vagy transparent díszelt, kék szövetaljak, imprimés vagy taftblúzzal és szövet cape-ekkel, egy kis pepita szoknya rövid, sötétkék angolos kabáttal. Egy vajszerű frészkó smoking-kosztüm, barna imprimés blúzzal. Gyönyörű volt egy halványlila, puha, mélyszövetből készült, teljesen sima kosztüm, blúz és kabátbélés sötétlila taftból. Nadrágszoknyák is szerepeltek, többek között egy homokszínű vászonruha, rövid piros kabáttal. A délutáni kollekció is 50%-ban mintás selymek képeben vonul fel előttünk. Erdekes, hogy

az imprimé-complék rendszerint kombináltak. Például fekete selyemruhához imprimé kabát, vagy fordítva, színes kabát a zímes impriméhez. Az egyik szalon rendkívül ügyes megoldása sötétkék, sima selyemszoknya, rövidujjú kis imprimé-blúz; a $\frac{3}{4}$ -es kabát kétoldalt viselhető. Egyik oldala sötétkék, másik imprimés anyagból való. A legszebb darabok egy fekete marocain-ruha, $\frac{3}{4}$ -es fehér kabáttal, egy sárga, húzott imprimé-ruha, kékroka pelerinnel, egy világos imprimé-kosztüm sötétkék muszlinblúzzal, egy fekete taftkosztüm ékrű csipkeblúzzal és zsebekkel voltak. A két estélyi képmunka látótakról a következő számunkban számolunk be.

Az elegáns hölgyek

délután fehér vagy világos himzett transparent blúzt, délelőtti, kosztümből fehér selyempiké melnyekét viselnek, elől három smoking inggomboszerű gyönggyel vagy korallal. Fehér vagy színes (kék, zöld, piros, szürke) antilopcipót, fehérfejű, sötétkarimájú stéppelt pikékalapot, angolos, sötét batizsi-zsebkendőt, himzett nével, színes szarvasbortászlát bőrfogantyúval és két, sötét és világos bőrből összeállított szarvasbortászlát.

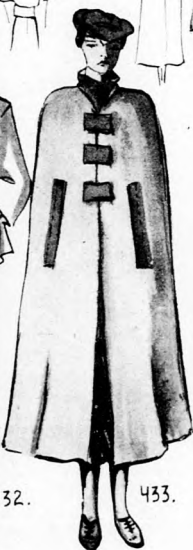
430.

431.

432.

433.

434.

430. Ujjatlan, fehér szövetruha, piros-fehércockás, puha gyapjuszövetből készült $\frac{3}{4}$ -es kabáttal, bő ujjakkal, nagy, rávarrott zsebekkel. Hideg időben a ruha alá a kabát anyagából készült rövidujjú blúzt viselünk.

431. Sárga alapon barnacsíkos selyemruha, ékru selyempiké-gallérral, barna bőróvvel, elől apró, barna fagombokkal. Új-jak peterinszerűek.

432. Sötétkék, fehérpetytes klockéruha, fehér pikevirággal, kalappal és rövid, bő piké kabátkával.

433. Drapp, impregnált selyem esőgallér, barna dísszel, barna, steppelt kalappal.

434. Szürke, háromrészes flanelkosztüm, rakott szoknya, ujjatlan mellényke, hegyes kis hajtóú cape. Hozzá mintás férjingselyemből készült rövidujjas blúz.

DÉLUTÁN ÉS ESTE

435. Halványzöld, muszlin esztélyruha, szoknya fönt erősen ráncolva, kivágásnál és lent a szoknyán fehér organdi virágok.

436. Fekete taffkosztüm ékrü csipkeblúzzal, szoknya majdnem egyenes, kabát erősen egymásra csukódik, oldalt össze fogott. Blúz gullérja felül csipkefogó.

437. Fekete, könnyű selyemanyagból készült délutáni ruha és bő kabát. Gallér, blúz eleje, kabát kihajtója és kabát béleése fekete-piros imprimeből készülnek.

438. Levendulakék délutáni taffruha, a blúz eleje a nyaknál masit alkot. Sötétkék antilop.

439. Szürkéskek, kockás taff estélyruha, lent erősen bővülő berakott szoknyával. Érdekes a különálló bubigallér.

KERT ÉS SPORT.

440. Fehér, nyerselyem lenniszruha, sötétkék dísszel, nagy üveggombokkal. Szoknya gyengén harangszabású.

441. Fehér piké tenniszruha, elől és hátul négy mély bésrakással.

442. Sárga lenvászón strandruha, gombdísszel.

443. Pirospehelyes karton kertiu ruha, elől piros szalagsukással, piros selyemmövel. Ujjak és a szoknya eleje dűsan ráncolva.

444. Kék vászonruha, fehér pikégallérral, manzsettával és szoknyadísszel. Sötétkék öv és gombok.

445. Egyszerű mintás műselyemruhácska, fehér piké mellénykevel.

446. Rózsaszín pamutkreppből készült ruha, elől végig, alul szélesedő, balfelelén tűzőlt hálókkal. Széles, fehér szarvasbőröv.

447. Fehér vászon strandpizsama, rövid, harangszabású adrág, nagy gombok.

Steppelt kalap és mellényke.

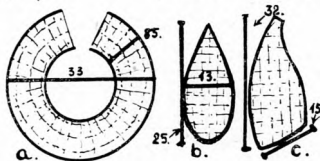
Barnazöld finom gyapjúsövetből, vagy fehér pikéből készül ez a kedves, elegáns garnitúra. Hidegebb napokon sportra, sétákra, de kora délelőtt városban is igen alkalmas a gyapjúváltozat. Sőt olyan meleg, hogy nemcsak hideg nyári napokon, de verőfényes őszi és tavaszi időben is használhatjuk könnyebb kosztümjeink alá. A pikémellénykét remekül használhatjuk akármelyik nyári, de különösen sötétkék kosztümjeinkhez. Ez az összeállítás a kis fehér kalappal különösen előnyös és elegáns. De természetesen minden más színű ruhánkhoz is felvehetjük. A garnitúrának más előnyei is vannak, például, hogy mind a két változat alatt öregebb, kopottabb ruháinkat és blúzainkat is elhordhatjuk anélkül, hogy ezt a kuliszatitkot bárki is megsejtene. És főleg egészen újszerű, különösen a mellényke. Annnyira, hogy azt is ajánlom kedves Olvasóinknak, ha megpróbálják elkészíteni, és egyik-másik példány különösen jól sikerül, ne árulják el, hogy bizony háziipar terméke. Egész titokzatosan és mellékesen lehet talán valami barátot emlegetni, aki Párizsban járt és sokatmondóan mosolyogni...

Szabásmintája pontosan fel van tüntetve. A kalap 55 cm-es fejbőségére, a mellényke normális, 96 cm-es mellbőségére van méretezve. Anyagjuk finom, puha gyapjúsövet vagy piké, angora vagy esetleg selyem. A kalap négy részből áll (C részt kétszer kell kiszabni). Az anyagot kétrét hajtjuk, vonalzóval pontosan megrajzoljuk és fércpamuttal megjelöljük a 2 cm-es károkat és gépen selvemmel letűzzük. Csak ha így előkészítettük az egész anyagot, szabjuk ki a papírminta szerint a kalap négy részét. A) a karima, B) a kalap tetje és C) kétszer véve, a fej oldalrészei. A két C) darab (15 cm-es) oldalélét összevarrjuk (hátravarrás) és alaposan levasaljuk. Ugyanígy járunk el a két szembelevő (3 cm-es) keskenyebb széllel. (Varrás előtt.) Az így nyert henger felső (iveltebb) hengerébe belhelyezzük a B) darabot úgy, hogy annak keskeny csücske előre kerüljön, vasalunk és rátűzzük a karimát. (Varrás hátra.) A karima belső szélét 2 cm-nyi távolságokban kissé bevágjuk, felhajtjuk a fejrész alá és selyemszalaggal eltszattázzuk. Az I-es ábra szerint megcsináljuk a gyürödést és néhol láthatatlan öltésekkel rögzítjük. A kalapra borszaj kerül, fémsattal. Ha pikéből készül síma ripszszalag, ezt is öltjük oda néhány helyen. A mellénykénél szintén megtűzzük a

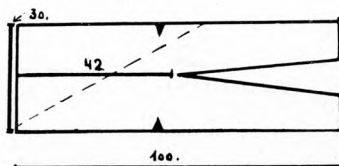
2 cm-es károkat, de csak miután minta szerint a két lapot kiszabtuk és bal felén gépen összevarrtuk, kifordítottuk és levasaltuk. Így a szélek eltszattázásával nem lesz semmi gondunk.

Kalap.

mellényke.

ÜZENETEK

Menjünk a Mátrába...

Itt a tavasz. Mindenki, akinek valami lehetősége van a nyaralásra, reménykedve gondol arra az időre, mikor kikapaszkodva a városi élet fárasztó legőreéből, a napi robotból, kicsé megpihentetheti idegét, testét, lelkét s visszatérve, újult erővel foghat a napi munkához.

Sok nyaralásra alkalmas helyimket elvesztettük, de megmaradt a Mátra, ahol — ha a magyar asszonyok is úgy akarják — és *Telpey* Miklósné mellé állanak, felcspülhet a legkedvesebb nyaraló; idegenyutató, esend, gyönyörű és olcsó nyaralási alkalmasosság: *Telpey* Miklósné szíve vágyának, gondolatának megvalósulása.

Mióta felöltött e gondolata, minden lehetőt megtesz ez a lelkes asszonytestvérünk abban az irányban, hogy a magyar asszonyok nyaralója megvalósuljon. Szép eredményeket is ért el, kezdetnek nagyon sokat, de most nem lehet, nem szabad megállni, hanem a megkezdett munkát be kell fejezni. De ezt csak úgy lehet megvalósítani, ha asszonytestvéreink magukévá teszik a vitéz *Telpey* Miklósné nemzetes asszonyunk lelkészedését és vele együtt dolgoznak azon, hogy a szép terv megvalósuljon.

A közelmulthban a *MANSz*-központban teát rendezett vitéz *Telpey* Miklósné a mátrai üdülőház javára, teljes sikerrel. De még sok siker kellene ahhoz, hogy a kívánt összeg együtt legyen. Reméljük, hogy a *Telpey*-né fáradsáhtalan munkája, lelkes akarata újabb és újabb híveket szerez a mátrai üdülőnek és testet ölt a gondolat, mely sok örömet, egészséget és kellemes nyaralást biztosítana sok magyar asszonynak.

A Magyar Fogorvosok Országos Egyesületének Felsődnantúli Fiórkja

elnökségének felkérésére dr. *Madarász Erzsébet* h. főorvos „Látogatás a berlini, párizsi, milánói és genfi fogászati klinikákon” címen április 14-én előadást tartott az egyesület tudományos ülésén, Győrött. Dr. *Madarász Erzsébet* ismertette a stomatológia különböző ágaiban használatos újabb külföldi kezelési eljárásokat és az

egykes szakok, főképen a fogszbályozás és állsonttörések gyógyítása terén elért legújabb tudományos eredményeket. Az előkelő közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a mindvégig igen érdekes és tanulságos előadást.

Dr. Kol Erzsébet, a szegedi egyetem magán-tanára, adjunktus,

megnyerte a magyar egyesület ajánlásával az amerikai „Egyetem Végzett Nők Egyesületé”-nek egy évi tanulmányútra szóló 1500 dolláros ösztöndíját. Az ösztöndíjpályázaton 30 nemzetnek a dipolomás női vettek részt.

A Házi Ipar és Mezőgazdaság Pártoló Forgalmi Mozgalom közleményei:

Néhány szó iparunk jelentőségéről.

Írta: *irsai Szabó Tiborné.*

Társadalmunk jörése teljesen tájkozatlan honi iparunk jelentőségéről.

Mindjárt a legfontosabbal kezdem, annak közlésével, hogy mit jelent számokban kifejezve az ország népének ellátása tekintetében.

Az 1931-es év körülbelül megfelel a mai állapotnak.

Tehát 1931-ben az ipari cikkek termelési bevétele 2 milliárd 59 millió P volt. Foglalkoztatott iparunk 17.400 tisztviselőt, vegyesalkalmazottat és munkást 218.000-et. Csak fizetésben kaptak összesen 292 millió pengőt.

Még a mai, kellőleg nem pártolt iparunk is ilyen horribilis nemzetgazdasági jelentőségű. Fokozásra rajtunk áll. Megrontani vagy megátámadni ezt a nemzeti értékünket végtelen anyagi romlásokat okozhatná. Vajjon hová tudnánk elhelyezni és munkával ellátni a jelenben így foglalkoztatott nagyszámú munkást és tisztviselőt. De

RACKET-KLINIKA

Tennis felszerelések legolcsóbb beszerzési forrása

SZÉVÉL IÁTVÁNY BUDAPEST
IV. Or. Károlyi-utca 5. (Magyar-utca sark)

iparunk fejlődése nagyjelentőségű mezőgazdaságunkra nézve is. Kosuth Lajos azt mondotta: „Nálunk az iparnak, kereskedelemnek és földművelésnek együttesen kell fejlődnie. Nem a külkereskedelemlre, nem a kivitelre kell a főszűlyt fektetni, sokkal fontosabb eméll, hogy az ország minden belső szükségletét lehetőleg és kizárólag elsősorban maguk a magyar termelők fedezzék.”

Sajnos, az ifjúság körében sok kifogás hangzik el az iparpártolást illetőleg. Közüdomású, hogy mi faj e tekintetben lejjobbban az ifjúságnak. Hogy a gyáripár jörésze nem keresztény kézben van. De arra nem gondolnak, hogy a keresztény társadalom eddig az ipari és kereskedői pályát lebecsülte. Ha ezt a veszedelmet az ifjúság idejében felismerne, úgy sokat javíthatna saját jövőjének az érdekében.

Az ipar és kereskedelem etikai fejlesztését éppen úgy, mint a társadalom átförmálását, az ifjúságnak áll megtervezni egy szebb magyar jövő megteremtésére. De ez nem könnyű dolog. Alaposan meg kell érte dolgozni. A nem magyar és nem keresztény ipartól igen sokat lehet tanulni. Leleményességet. Minden adott viszonyok közötti feltalálás, de főleg munkakészséget. Ezt átförmálni magyar becsületességgel, hazafisággal és keresztény erkölccsel kell belevinni mindenkinek a lelki-világába.

Beszűnyeket átélni csak eszeledetekkel lehet.

Az új idők vihara új lehetőségeket igényel.

A mai idők magyar anyáinak gyermekeik jövőjének érdekében meg kell azokkal értenők, hogy a legnagyobb intelligencia, a minden körűlményben való bebehelyezkedni tudás. Úgy az ipari, mint kereskedői és mezőgazdasági munkát ki kell emelünk a lebecsűlésből. Mikor a munkanélküliség és állásatlanság embermüllötök fenyeget pusztulással, a munka olyan piederzűlra emelkedett, hogy meg kell szűmie annak osztályokra való elkűntítésének. Semmi sincs ok nélkül és ennek a gazdasági nyomorúságnak dicső eredménye: a munka felemelése és megbecsűlése.

ÖRÖMMEL ÉRTESEM, HOGY
nevémet

KOVÁCSFICS MILÉNKÓ
NAGYKOVÁCSY MILENKÓ^{ról}
— meggyesítottam. —

A kert öröme.

Egy kedves asszonyismerősim örömmel újságolta nekem, hogy végre megszerették azt a bizonyos kis kertet, amelyben — remélik — hogy sok örömiük lesz.

Reméljük a legjobbat. De mint hogy először lesznek kerttulajdosnokok, engedje meg, asszonyom, hogy itt, e helyen figyelemztessem valamire. A kertben csak akkor lesz öröme, ha hozzáértéssel kezeli és szerető türelemmel dolgozik benne. Mert a szép kerthez nem sok pénz kell, hanem sok szeretet. Élőlényeknek fájdalmai, kívánságai, igényei vannak. A virágnak is. Meg kell tanulnia, hogy mit akarnak, meg kell tanulnia nyelvükön, hogy megértse vágyait. Hogy tolmácsa is legyen ebben a ma még ismeretlen világban, aki megtanítja a virágok beszédére, ime, felajánlunk szolgálataimat.

Nem rendszeres előadásokat tartok arról, hogy hogyan kell kertetészkedni, — a kertészkedés nem olyan stúdium, amit könyvből lehet megtanulni, — csak útmutatást adok, mert azt szeretném, hogy fáradságát igazi öröm jutalmazza.

Nagy öröm a sok kedves, tarka virág a körengetebe zárt városi lakónak, különösen ha maga nevelte, ápolta, míg teljes pompájában kibontakozott előtte.

Ha egy kertecské celszerűen van elrendezve, telepítve, igen szép lehet. Ha rosszul van ültetve a növény, akkor csak tengődik, szomorkodik s bizony, nem sok öröm van benne.

Amilyen nagy gonddal rendezzük be lakásunkat, ahogy figyeljük, hogy például a festményeink

hogyan kapják a fényt, hogyan álljanak a bútorok, hogyan legyen összhangban velük a függöny, a diványpárna stb., olyan gonddal kell a növényeket is kezelni, mert nem kívánhatjuk egy moesári növénytől, hogy jökevényben kiviruljon, ha szikla közé ültetjük és viszont.

Minél kisebb a kert, annál nehezebb feladat a megtervezése.

A gazdasági válság, az egész Európán átvonuló új szellem, már az építészetben megvetette az új forma alapjait s lassanként kiforr már az új otthon is, az agyonhajszolt, pihenni vágyó, szerény igényű, modern ember otthona. És kialakulóban van már a modern kert is, mely művészi elrendezésével gyönyörködtet és megnyugtatja a lelket, Mert a kert legyen művészi. Ritmus az elrendezésben, harmónia a színekben és melódia a vonalakban.

Nem a növények ritkasága vagy drágasága emeli a kert értékét, hanem azoknak összehajtása. Igénytelen gazs, eszerjeszámba vesszűk például a vadrózsát, pedig finoman hajló vesszője, virágának színe és illata — megfelelő helyen — a kitenyészett rózsák fölé emeli. Ne siessünk külföldi növényeket venni, inkább azokat tenyészítsük, melyek jól bírják a mi szépséges klímánkat, mert itt, e rögön születtek.

Azt sem kell hinni, hogy a növényeknek mindegy az, kinek a szomszédiségába kerülnek. Vannak növények, melyek bizonyos növények közelségét nem bírják, sőt olyanok is akadnak, melyek nem tűrik meg, csak a maguk fajtáját. Akadnak mások, melyek bizonyos növényekkel kitünően érzik magukat és jól díszlenek és segítik egymást, a maguk módja szerint. De vannak elősídek is, melyek ritkán önszükben, más növényekben elősídködnék.

Csodálatos világot zárhat magába egy kis kertecské is. Ebbe a csodálatos világba leszek én vezetője, ha szívesen veszi (Mindazok örömmel kísérik Szerető útjában, akik olvassák. Ezek) s remelem, szépségeikkel ismerkedünk meg ezen a felfedező úton, ha kedves asszonyom olyan türelemmel hallgat reám, amilyen ügyes szeretettel én vezetni akarom.

„FLORIDA”
virág- és növénytápsó, 8 filléért mindenütt kapható, a virágok, növények lelke. Ha nem tudja beszerezni, forduljon vagy írjon a főraktárhoz. **CZAICH ILLATSZERTŐ**
Budapest, József-utca 91. szám.
(Mátyás-tér sarok) Postai szállítási naponta. Telefon: 39-5-85.

Mansz jelmezkölcsönzője

VIII, Múzeum-körút 2.
(jelmezüzem). Tel.: 404-63

Kosárárak Gröbbernél

IV., HARIS-KÖZ 5.

ALAPÍTATOTT: 1848 ÉVBEN

TELEFON: 88-4-41.

Kozmetika.

Számaltan kérdéssel fordultak hozzám a hölgyek, úgyhogy most cikkem helyett a kérdések egy részét itt válaszolok.

A még nem jelentkezett, avagy csak halványan jelentkező szeplők ellen napfényvédő szerekek védekezhetünk. A meglevő szeplőket, a ma már teljesen ártalmatlan krémrel lehet elhalványítani.

Zsíros bőrű hölgyeknek a nap használ, mert a tő a nap száritja. Szárazbőrű hölgyek óvakodjanak a naptól, mivel a bőren levő festékanyag a nap hatására nemcsak kisebb, hanem nagyobb foltokban is lerakódnak. A füstös levegő jobb hatással van szervezetünkre, mint a sok napozás. Szárazbőrű hölgyek túlszirozott szappannal mosakodjanak és semmire sem meleg vízzel.

Felesleges hajszálakat teljesen kiirtani csak villanással lehet. Szerek, melyek a felesleges hajszálakat végleg kiirtják, nem léteznek. Hajszálak villany útján való elváltatása egyáltalán nem fájdalmas.

Szemölcsök villanással, fájdalommentesen lesznek eltávolítva. Egyáltalán nem veszélyes, amennyiben az eltávolítás izzó platintával történik.

Hajhullás ellen kitűnő hatással van a kvarc és a nap.

Az arcmasszázs, kellő szakértelem mellett, nemcsak a vérkeringést előkelti, hanem természetes működését is fokozza, ezáltal igen hasznos. Zsíros arcbőrű naponként erre a célra szolgáló arcvizet többször leiszitjuk.

A bőr ápolását a bőr természetének megfelelően kell végezni. Ha megállapítottuk, hogy zsíros vagy száraz a bőrünk, úgy ennek megfelelően történik az ápolás.

„K. Szehervár.” Örülök az eddigi eredménynek, kérem csak így tovább folytatni.

„v. M. S. Makó.” Igen. Helyes. Várom további értesítést.

„K. Pécs.” Előjegyzetem jóvetelét, örömmel várom.

„L. M.” Folytassa tovább, helyes.

nemes Márkus Emilné,
kozmetikus.

FOGÁSZAT 16 VII, Erzsébe -körút

„Műfogak“ aranyból 22-es, Ergő nemesfém, Vipla, Paladín és mindennemű fehér fémbló koronák és hidak. Foghúzás, fogtörés. Kezelések. Érzéstelenítve. Minden hirdett árnál olcsóbb, jobb és megbízhatóbb. 10 éves jótállás. 40 éves praxis. Tel.: 44-0-37. Fogadók: ó. 9-től este 8-ig. BARNAL fogorvoslásra jogosított FOGÁSZ.

Szóljatok hozzá!

Kedves előfizetőársnőim, gondolkoztatok azon, hogy milyen véghetetlen hátránya az nemzetünknek, hogy a kereskedelmi és ipart eddig nem tartottuk őrri foglalkozásnak.

Lenéztük, őrüsaládunk tekintélyt lerontó, lisslyeszű, neheztelésünket megérdemlő, jogos felháborodásunkra rászolgáló egyéniségnek tartottuk azt a családtagot, aki lsten által belcöltött hitvatásból, kedvtelésből, vagy a körülmények kényszere folytán a kereskedelmi vagy ipari pályára lépett.

Milyen balga, a saját és nemzetünk ellen való vétek volt ez azok részéről, akik ezt a felfogást megrögzítették és terjesztették.

Mennyivel más volna a nemzet anyagi helyzete és a világkereskedelemben elfoglalt tekintélye is, ha képzett, nemzeti öntudattal és felelősséggel teltített olyan kereskedőnek lennének sokan, akik sültt helyveznének arra, becsület kérdéseinek tekinteténél azt, hogy a magyar kereskedő a becsületesség, a megbízhatóság fogalma legyen világszerte.

Kizárt dolognak, elképzelhetetlen feltevésnek kelljen tartani azt, hogy magyar kereskedő, ha tokaji bort ígért szállítani, úgy ne azt szállítsa.

És így tovább, minden vonalon előfordulhasson az, hogy magyar kereskedő, ha valaminek a szállítást vállalta, ahelyett mást, silányabb minőségűt adjon.

Ha a magyar őrüsaládok gyermeki lépnek a kereskedelmi és ipari pályára, ezeknél már a hazulról hozott elv, az őrübecsület-szó megtartása a vérükbe idegződött. Ezek tudják, hogy a kereskedői megbízhatóság, egész becsületének elvezése, erkölcsi halál.

A becsület, nemcsak a maga, hanem nemzetének érdekeit is szem előtt tartó kereskedő, tekintély lesz ezután az őrüsaládokban, ha mi, magyar anyák, rávezetjük gyermekeinket arra, hogy a kereskedelem és ipar olyan fontos tényező egy nemzet életében, amelyeket büntetlenül nem lehet lenézni, elhanyagolni.

Ha ezt megértettük gyermekeinkkel, ha beléjük neveljük ezt az igazságot, akkor rövidesen a magyar kereskedői társadalom fontos, megbecsült és tekintélyes őrünyítő tényező lesz a nemzet életében, az iparossággal egyetemben.

Régi, elavult felfogás már az, hogy foglalkozásuk szerint értékeljük az embereket a társadalomban. Most már józanabbul gondolkodznak az emberek. Előlételet, elfoglaltság, ósdi hagyomány elvetendő, mint a mai, rohamkorban helyt nem álló, idejétmúlt, használhatatlan dolog. Fő a siker,

a becsület, szorgalmas munka árán életr siker. A siker különben már a régi, előítéletekkel telt korban is tekintélyt szerzett.

A bádógos vagy cipészinasból lett gazdag gyáros leányát, ha némi orffintortgatással is, de mégis csak befogadták az őrü, sőt főúri családokba. Mennyivel más lesz most az ilyen sikert felmutató kereskedő vagy iparos tekintélye. Ezek után nemcsak az egyéni siker gyümölcsét élvezik, hanem a nemzet, az egyetemesség érdekében kifejtett munkásságuk erkölcsi sikerét, a külön megbecsülést is.

Magyar Anyák! Gondoljatok gyermekeitek sorsa mellett nemzetek sorsára is. Ez azt kívánja, hogy az ipar és kereskedelem, a nemzet sorsáért, a nemzet tekintélyéért felelősséggel tartozó és felelősséget érző emberek kezében legyen. Szóljatok hozzá minél többen. Ti hogy gondolkodtok a fenti sorokban foglaltakról.

Demeter Istvánné.

Olvasóink figyelmébe.

Kedves előfizetőink kérjük: a csekk bal oldalára, vagy a pénzes utalványra mindig írják ki, milyen célra küldik be a pénzt: háziipar, jelvény, vagy a lapra előfizetés és amennyiben előfizetés, pontosan feltüntetni, mely időponttól kezdve szól az előfizetési díj, esetleg nem utalagos beklüdesére az esedékessé vált előfizetési díjnak. A minden magyarraát nélkül beklüdtött összegek nem könyvelhetők el pontosan, ahál sok kellemetlenség származhat.

TÍZ VALÓDI MÓTT
PURGO 24f

Írógépjavítás,

karbantartás, írógép-szalag miatt forduljon bizalommal az 1904 óta működő

Kovács Aladár

írógépállalathoz

Bp. VII, Kertész-u. 23.
Telefon: 42—8—61.

Csokoládétorta-recept.

Hét tojásnak a sárgáját,
Porcukrot meg hét kanállal.
(Izesítsd vaníliával.)
Fel citromnak a levét
S egy kanálnyi finom lisztet
Habzásig kell elkeverni
Finom hámozott mandulával,
Megörölvé hét dekával,
Csokoládét négy kockával,
Megolajviva beletenni,
Hét tojásnak kemény habját
Vegyítsd hozzá könnyedén,
Ezután süsd ki a serpen,
Négylepenyes rézletekben.
Ne hidd, hogy kész vagy vele,
Töltelek is kell bele!
Keverj vaját tíz dekával,
Három tojás sárgájával,
Porcukrot is tíz dekát,
Meg egy kis vaníliát
Tegy hozzá és keverd addig.
Ekkor jön a mogoróvó,
Mely finomra törve jó,
Megpirítva tíz dekával,
Vegy hozzá három kockával,
Csokoládét kissé lágyan.
(Ez volt mindig legfőbb vágyam.)
Ha jól összekeveréd,
Készen van a töltelek,
Mi legyen a koronája?
Csokoládéjeget rájál!
Két kocka csokoládéhoz
Nyolc kocka cukrot kell venni,
Ehhez aztán egy kis vaját
Mogyorónagságban tenni.
Es hogy megis legyen leve,
Löttyents egy kis vizet bele,
Ez a javát nem teszi,
Elég abból két deci.
Ennyi volna az egész,
Amde jó a keverés!
Mert, amíg lábasban főzöd,
Keverni kell, amíg győzöd, —
Ha már sürű lett a leved,
A lüzlöt is leveheted.
A keverést ne hagyj abba,
Bármit is gondolsz magadba,
Csak keverjed, — csak keverjed,
Mint a vasat, addig verjed,
Amíg meleg.
Ha langyos lett nagysokára,
Ráöntheted a tortára.
Ahol aztán jégge válik,
Soha onnét le nem málk,
Bár egy kicsit meg is úntad,
De legalább megtanultad,
Hogy kell tüzből jeget csinálni
Es a jeget megaszalni.
Versbe szedte: Kecskés Gábor.

K. Sz., Győr. Gyászruhából megmaradt fekete szövet cape-jét egész nyáron bátran hordhatja akármelyik nyári ruhához, amelyiken a fekete szín előfordul. Különösen fehér-feketepettyes imprimé ruhájához illik remekül. Fehér vászon- és pikéruhához csak fekete övet kell viselnie és mindenki azt fogja hinni, hogy a cape díreket hozzájuk készült.

Modern „Schöberl” fotelágyak

Nappal
fotel
és
Éjjeli
ágy

Schöberl Róbertnél IV., Haris-köz 4. szám.
Kérem, tekintse meg kiállításomat a Nemzetközi Vásáron

Legutolsó számunk lezárása után érkezett a hír, s így csak e lapunkban tudunk foglalkozni azzal az örvendetes eseménnyel, hogy Kovácsévics Milenkó, a patinás belvárosi cég tulajdonosa, nevét Nagykovácsy Milenkóra magyarsította. Sőt nemcsak a cég főnöke, hanem a némes példán felbuzdulva idegen nyelvű alkalmazottai is, számszerűen 112-en, családtagjaikkal együtt kb. 200-an vettek fel magyar nevet. Ime, milyen buzdító a jó példa!

A közvetlen hatáson kívül két-

szersen értékes Nagykovácsy Milenkó példája, mert a kereskedők általánosságban jól bevezetett nevéket vagy márkájukat erkölcsi és anyagi tökének tekintik, s annak megváltoztatását hátrányosnak tartják. Nagykovácsy Milenkó nem törődve a kockázattal, felsejrelte országosan előnyösen ismert nevét egy széphangzású magyar névvel, amely körülmény annyira egyedülálló és kimagasló példa, hogy remélhetőleg a kereskedők körében is vonzóerőt fog gyakorolni.

Rovatvezetőnk

nemes Márkus Emilné

„Evora” kozmetikai műtermében IV. Veres Pálné-u. 4. félem.

Telefon: 83-6-03

egy intelligens tanítvány tökéletes kiképzését vállalja

E lap előfizetői előnyben részesülnek.

Csak visben oldandó fel az

„EXPRESS”

Kristály ASZPIKPOR

és kész a legkínzóbb aszpiik.

Ingys receptfüzettel kapható mindenütt

HENNEFELD, BUDAPEST VI, Ó-UTCA 6

Telefon: 11-4-29.

FÜRDŐSZOBABERENDEZÉSEK

Ülő, fotels, gyermek-, önfűtő kádák
VÍZVEZETÉK ÉS FŰTÉS SZERELÉSEK!

Ha azt akarja, hogy örökéletű legyen

ágyneműje, asztalneműje, konyhatörőlje, törülközője stb., rendelje a MANSZ háziipari szakosztályánál (Budapest, Rózsa-u. 23). Készülnek pamutból, féléből, kenderből olcsón, minőségükért garanciát vállalunk. Ugyanott gyönyörű háziszóttos kézimunka-, ruhavásznak, függönyök, párnalapok, népművészi kézimunkák, babák, játékok kaphatók.

Tizenhatéves kislány, Eger.

Nem kell azért nagyon búsolni, segítünk mi a bajon. Szürke kosztümjét viselheti tovább, sőt, ha egy angolos, sötétkék nyerselyvem blúz varr magának hozzá, nagyon elegáns is lesz. Persze, sötétkék kalap és cipő is nagyon emelné az együttést, de, amint írja, van régi, sötétkék filckalapja, ezt átalakíthatja kis, angolos formára. Ha cipőt úgyis kell vennie, akkor sötétkeket vegyen. Jövő hónapban majd tanácskozunk az imprimé ruháról és a fehér kosztúrról. Majd úgy oldjuk meg a kérdést, hogy más cipő és táska ne kelljen.

Nyaralás.

és üdülés, magaslati hely, 400 m. erdős hegyvidék, déli fekvésű szobák, prima ellátás és diétikus koszt, teljes panzió, 450 P-tól. Érdeklődés: Ástrány Gyuláné, Pilis szentkereszt.

Kedves előfizető társnőim közül

ki tudna ajánlani egy 15—17 éves jobb nevelésű, egyszerű német leányt a húgom 8—4 éves leánygyermekéi mellé. Fontos, hogy tájszólás nélkül beszélje a német nyelvet. Keveset magyarul is tudjon. További meggyőzés a húgommal. Cím: dr. Antony Jánosné, orvos neje, Jászszentandrásház, Jász-Nagykun-Szolnok megye.

Olcso nyaralás.

Pécelen, családi otthonban, úriasszonyok négyelmes, elsőrendű ellátást kaphatnak napi 3 P-tól, magányosok és családok, valamint csoportok. Fürdő, tenisz, német, francia, angol társalgás. Kívánatra diétás étkezés: Cím: Tulok Jenőné, Pécel, Maglódi-út 28.

Pusztán

hat személyre teljes ellátás (négyeszeri prima étkezéssel) személyenként 2 P 50 f, diétás koszt 3 P, áprilistól novemberig kapható. Felvilágosítás a kiadóban.

Vorderbruck bei Gutenstein, Alsóausztria.

Magányos villa, teljes komfortos, egy vagy két lakással kiadó. Felvilágosítás: Villa Kanzler, vagy a kiadóban.

Pusztai.

hatszemesélyes, teljes ellátást hívó detó olvasónk tudassa címét, mert érdeklődnek a hely után.

Hölgyek figyelmébe!

Divatfűzők, egészségügyi haskötők, szentürök és mellvédők pontosan és jutányos árban készíttetnek a Mansz tagjainak.

CSALAYNÉ

IV, Reáltanoda-u. 14.,
II. em. 10.

Telefonszám: 82-2-15.

Lúdtalp-betétek

Kényelmes, könnyű. Az Ön lábának megfelelően készül fémből és szab. fém nélkül

BELVÁROSI ORTOPÉDIA IV, Kecskeméti-utca 3. Tel.: 85-6-75

Gummarisnyák

Díjtalan lábrvizsgálat. Pedogrammal felvétel.

Vidéki rendelések soronkívül.

NŐI KÉZIMUNKÁK

és összes hámszó anyagok nagy választékban

AGOSTON ÉS PUCHER

Budapest, IV. ker., Harris-bazár 6. szám

Meghülésnél, fájdalomkánál

ASPIRIN

TABLETTÁK!

Csak a „BAYER” ereszttel valódi

Magyar gyártmány. Gyógyszertárakban kapható.

MAGYAR GYÁRTMÁNY!

Együnk Dreher csokoládét!

A „Magyar Asszony” előfizetési ára könyvek nélkül 1935 január 1-től 9'60 fill., fizethető negyedévenként: 2'40, vagy havonta: 80 fill.

REJTVÉNYEK

5. SZ. KERESZTREJTVÉNY.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14		15			
16			17	18	19	20	21			22	
23		23		24			25				26
27			28						29		
30		31		32		33		34			
35	36			37		38					
39		40			41	42		43			
44	45			46		47	48	49			50
51			52			53				54	
55		56		57		58			59		
			60					61			

Férfiasorok: 1. Folyóirat, 7. Nöplira egyik ága, 12. Görög költő Kr. e. VI. sz. 15. Fintal, kedves leányok szimpdi ábrázolója, 16. Szín az areon, 17. Attila és Kreimhilda fia, 21. Hazaállat 22. Oxigén allotróp módosulata, Fon, 24. Anyag munkafülsége, 26. Kérdőszó, 27. Kínigunda eródiá király leánya, 29. ...nyugal, 30. Német prozopoeia, 31. Görög betű fonetikusán, 32. Japán legfontosabb I. S. A. felé nyíló kikötője, 33. Isten özösvetési neve, 38. Csom. gyűjteményekhez tartozó Phytommat íry i. hűvők, 40. El. vadonk, 43. Vallás kezdőbetűi, 44. Kisázsiai felsziget, 46. Egy. Allamok egyike, 51. Képző, 52. Honap rövidítése, 53. Születen, sajtóságas szavak, alkotórésze a világtársasznak, 55. Híres svéd botanikus (1767-1778), 57. Ige. Női kezimunkás, 59. Hatarozó szó, 60. Olasz zenei műző, 61. Vármezgye.

Függőleges sorok: 1. Napidőt mutatja, 2. Egy. Allamok egyike, 3. Szín, 4. Koeslin van, 5. Spanyol királyok, 6. Oly messze, távol, 8. Nemias, 9. Házfőnökre hasonlítók, 10. Fa, 11. Vissza: képző 12. Csónák, 14. Erődök, 18. Roman perz, 19. Óvodá, 20. R. G, 23. Francia esziszar (1769-1821), 25. Beteg, németül, 28. Példa, 29. Erkölyi eresz neküli (lat), 33. Borban van, 24. Vissza: megduplázva szülő, 36. Német névelő, 37. Baedekerben van, 39. Tannit, 41. Edes bor, 42. Kínai mérték, 45. Férfi becenév, 47. Görög filozófus Kr. e. 409 körül, 49. Kelt, 51. Rev, 52. Sfrög, 54. Ul, 55. Idegen, 58. One, 59. Köszög, 60. Tel, 61. Z. Z. Z.

Függőleges sorok: 1. Buda, 2. Mogy, 3. Narkotizál, 4. Ász, 5. Niohe, 6. N. N., 7. Mokka, 8. Anató, 9. Du, 10. Oll, 11. Körös, 14. Olaj, 17. Ber, 18. Erkezik, 19. A. A. 24. Aki, 27. Trükk, 29. Eltét, 30. Hnbakuk, 32. Fakéreg, 34. Orvos, Növény, 37. S., 38. Porog, 39. Ditró, 41. Eltesz, 43. Otelo, 45. Tegez, 50. Tiz, 52. Vet, 56. De, 57. Ne.

Betűrejtvény.

1935. máj. 15. (et)
m

4. sz. keresztrejtvény megfejtése:

Férfiasorok: 1. Bank-hán, 6. Szundók, 12. Ufa, 13. Sion, 15. Emelő, 16. Dorbeczöl, 19. Aki, 20. Tr, 21. Anket, 22. Ba, 23. Akta, 25. York, 26. Ejt, 28. Kes. Hat, 31. Ef, 32. Ba, 33. Nil, 36. Iszopiféró, 40. Te, 42. Bözök, 44. Kélt, 46. Ala, 47. Kor, 48. Kottlet, 49. Kelt, 51. Rev, 52. Sfrög, 54. Ul, 55. Idegen, 58. One, 59. Köszög, 60. Tel, 61. Z. Z. Z.

Függőleges sorok: 1. Buda, 2. Mogy, 3. Narkotizál, 4. Ász, 5. Niohe, 6. N. N., 7. Mokka, 8. Anató, 9. Du, 10. Oll, 11. Körös, 14. Olaj, 17. Ber, 18. Erkezik, 19. A. A. 24. Aki, 27. Trükk, 29. Eltét, 30. Hnbakuk, 32. Fakéreg, 34. Orvos, Növény, 37. S., 38. Porog, 39. Ditró, 41. Eltesz, 43. Otelo, 45. Tegez, 50. Tiz, 52. Vet, 56. De, 57. Ne.

Betűrejtvény megfejtése: Előleg.

A 4. sz. keresztrejtvényt helyesen megfejtették és jutalomban részesülnek:

1. Harth Árpád, Budapest, 5 üveg sör, 2. Szentmihályi András, Budapest, 1 doboz csokoládé, 3. Fricz József, Debrecen, 1 doboz csokoládé, 4. Tabori Károly, Budapest, 3 darab művészi levelezőlap-rejtvény, 5. Mathis Nándor, Budapest, 100 drb névjegy, 6. Árv Géza, Budapest, utalvány hajmosás és öndobálásra, 7. Honti Ferencné, Tapiaszcsó, 4 kg Hag-kávé, 8. id. Blázy Lajosné, Pécel, szappan, 9. Marusiák Jolán, Sopron, 5 tubus Jestor, 10. Balassa Anna, Budapest, utalvány arckezelésre.

A 3. sz. keresztrejtvényünk díjai:

I. díj: 5 ÜVEG

„DREHER SZENT ERZSÉBET TÁPSÖR”

II. és III. díj: 1—1 DOBOZ

Dreher *Mauß* csokoládé.

IV. díj: Három db művészi levelezőlapra jogosító utalvány

BRUNHUBER BÉLA
udvari és kamarai fényképész
(Budapest VIII, Baross-utca 61. sz.) műtermébe.

V. díj: Utalvány 100 DARAB NÉVJEGY készítésére a

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDÁNÁL

VI. díj: 5 tubus herceg Esterházy-féle

YESTOR MARHAHUS ERŐKIVONAT

1 tubus 4—6 táányernyi leves, főzelek, stb. feljavításra elengedő!

VII. díj

Egy pompás fémdobozban legfinomabb aromadúskoffeinmentes

HAG KÁVÉ SZIVET

HAG KÁVÉ MEGÖVIA

VIII. díj:

1 drb. Szent László fertőtlenítő szappan
1 drb. Szent László champón

1 drb. Super-Lanol

Kolozsvári (Heinrich J.) Gyógyszappangyár

Budapest X, Hőgyes-utca 3. szám. Telefon: 49-1-78.

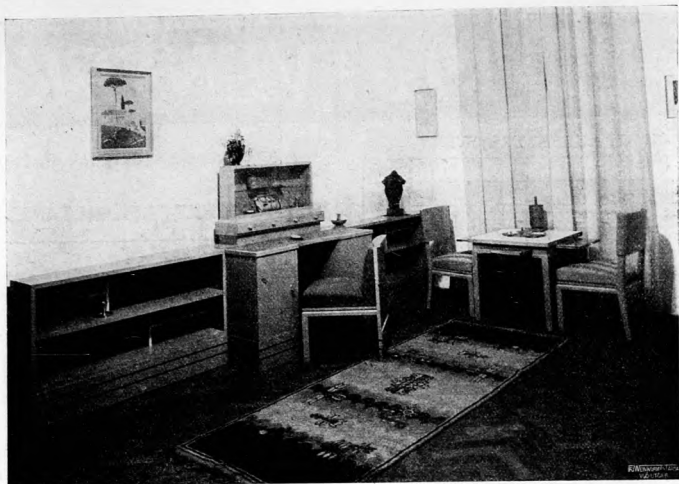
IX. díj: Egy utalvány arckezelésre

nemes Márkus Emilné

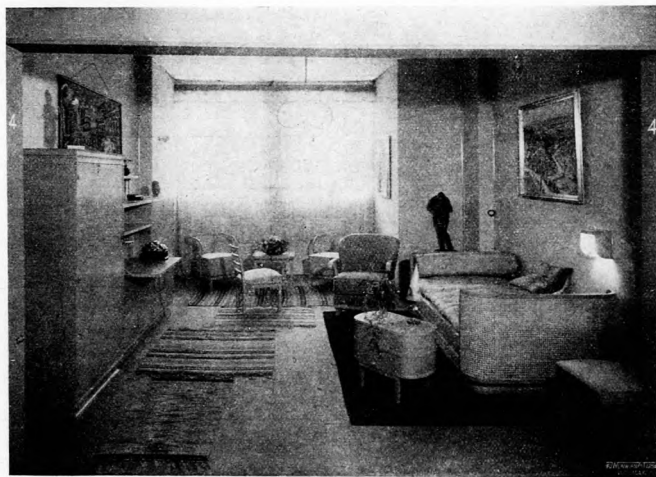
»Evora« kozmetikai műtermében

Budapest IV, Veres Pálné-u. 4. Apponyi-ter mellett.
Telefon: 83-6-03.

Rejtvényrovatunkat minden hónap 15-én megjelenő számban közöljük.

Modern dolgozószoba célszerű bútorzattal.

Hangulatos modern szoba.

*Felelős szerkesztő és felelős kiadó: AMBRÓZY MIGAZZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ.
Kiadja: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. — Főmunkatárs: ÁMON VILMOSNÉ.*